

0739
19

身體理的總論

國立中央圖書館台灣分館

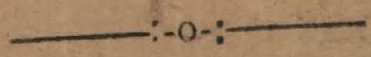

3 1111 004670392

SIN-THÉ-LÍ Ê

CHÓNG-LŪN.

Ê-MŪG.

Kó-lōng-sū Chūi-keng-tōng ìn.

1896.

大正六年十一月六日
博物報
ヨリ寄贈

12409

SIN - THÉ - LÍ Ê CHÓNG - LŪN.

Lŭn kàu lāng ê seng-khu cháiⁿ-iūⁿ oáh, cháiⁿ-iūⁿ tōa, ũ chōe-chōe-hāng put-chí ò-biāu, lāng lóng bōe bêng-pèk chai, iáh ũ hāng nā siông - sè séng - chhat chiū ōe chhui-chhut.

Ai chòe i-seng ê, tek-khak tiòh káng-kìu chit-hō ê tãi-chì, kap seng-khu phò-pīⁿ ê in-toaⁿ, chiaⁿ khah ōe hiáu-tit cháiⁿ-iūⁿ tiòh i-pīⁿ. I-seng í-keng ũ pī-pān chheh chōe-chōe ê, hō lāng thang óh hit ê chhim-chhim ê tãi-chì; nā-sī pī-pān chit-pún, put-kò sī kóng tām-pòh khah chhián ê sū, sī beh hō gín-ná thang óh tãi-liòk nā-tiāⁿ.

Kiám-chhái ũ lāng beh m̄ng kóng, gín-ná bō-beh chòe i-seng, mí-sái tiòh óh chit hō ê sū? 'Taⁿ lŭn kàu seng-khu cháiⁿ-iūⁿ tiòh pó-tiōng, hit-hō ê sū ták-lāng tek-

khak tiòh chai. Ū-sī siàu-liân ê sī só chòe ê tãi-chì sī gāi-tiòh sin-mīa, kàu chit-sì-lâng seng-khu lám, sī in-ūi m̄-chai ê iân-kò. Taⁿ hō i chai cháiⁿ-iūⁿ tiòh sīn-tiōng, chiū chit-sì-lâng íóng sin-mīa, kiám m̄-sī khah hó mah.

Seng-khu sī Siōng-tè só hō lán, lán tiòh sòe-jī chiàu-kò chiah òe íóng-kiāⁿ, ū lát thang chòe Siōng-tè ê kang, lâi kui êng-kng tī Siōng-tè.

Lūn Kut.

1-Thong seng-khu ê lāi-bīn iok-liòk ū 200 gōa ki ê kut. Chiah ê kut-thâu saⁿ chiah chhēng lâi chòe chit-ê kut-keh; phi-jū chhin-chhiūⁿ kô-chóa ê lâng tãi-seng pak chit-sian ê kut, āu-lâi ēng chóa kô tī gōa-bīn. Lâng oáh ê sī iáh sī án-ni; kut thang sn̄g sī chhin-chhiūⁿ chòe kè, i ê gōa-bīn ū phê bah lâi pau-khàm chiah-ê kut, tui án-ni chiâⁿ chòe chit-ê seng-khu tú-tú hàh lâng ê lō-ēng.

2-Kut sī put-chí ū lō-ēng ê mih; Chit-

hāng sī ōe pó-hō lái-bīn khah loán-jiók,
khah nn̄g ê mih; chhin-chhiūⁿ thâu-khak-
óaⁿ-kut pó-hō náu-chhé, á-sī hiap-kut
thang pó-hō sim kap hì.

Koh chit-hāng, kut sī giám-n̄gi ê mih,
bián-tit hō seng-khu nn̄g-n̄g. Siat-sú kut
nā-sī nn̄g-n̄g, lāng cháiⁿ-iūⁿ ōe khia, ōe
kiāⁿ.

3-Chiah-ê kut thang pun sì-ê khoán,
chīu-sī tng-ê, té-é, píⁿ-ê, bô-hêng-ê, (kóng
bô-hêng ì-sù m̄-sī bōe khòaⁿ-kìⁿ, sī bô miā
thang hō.)

Kut sui-jiân sī giám-n̄gi ê mih, iáu-kú
m̄-sī put-chí tâng, sī khin-phò ê mih.

Kut ū ê lái-bīn ū khang-khak chhin-
chhiūⁿ tek-kóng-á, só-í ōe khin koh íóng-
íóng.

4-Chiah-ê kut sī n̄g-hō ê chit lái háp
chiāⁿ ê, chit-hō sī Tē-chit, (地質) chit-hō sī
Seng-chit. (生質)

Siat-sú kut lái ngáu kàu thiám-thiám,
ōe tit-tiòh hit-ê Seng-chit chīu-sī ka.

Á-sī kut lok tī, hé lái pū, Seng-chit chīu

lóng-chóng sio-khì, só lâu-teh sī hit-ê Tē-chit nā-tiāⁿ, chīu-sī chhin-chhiūⁿ he ê khoán-sit.

Lâng tī sòe-hàn ê sí chí nng-hō ê chit sī tui-pò^a, án-ní gín-ná ê kut sī khah-nng, só-í ũ sí nā poah-tó chiū bô tōa siong-hāi.

Kàu tiong-liân Seng-chit ũ chit-hūn, Tē-chit ũ nng-hūn, só-í kut khah nng-chiāⁿ.

Kàu-lâu Tē-chit khah-chōe Seng-chit khah-chió, só-í lâu-lâng ê kut khah chhè; siat-sú nā poah-tó, i ê kut khoài-khoài oe chih, iah put-chí siong-hāi.

5—Kut m-sī chhin-chhiūⁿ thih, put-chí tēng ê chit, khah sī phàⁿ-phàⁿ; tiong-kan iah ũ chōe-chōe chng chiah hō huìh oe liu-hēng lái iúⁿ-chhi kut.

Siat-sú kut nā phah-chih, chih-hūn ê só-chāi chuh tām-pòh-á ê huìh, āu-lái ũ lâu chhut chhin-chhiūⁿ chúi.

Chiap-hūn ê só-chāi nā bô tín-tāng, kàu nng lé-pài ê kú chiū ũ chhin-chhiūⁿ ka ê khoán-sit hō i tiâu-teh. Koh kàu gō lāk lé-

pài chiū pìⁿ-tēng, kap kut hūn-chiáⁿ.

Kut nā phah-chih, beh sio-chiap ê sí iàu-kín m̄ thang tín-tāng, kiaⁿ-liáu oē lī-hūn, só-í tiòh ēng pang-á lâi kah.

Phah-chih ê só-chāi, hit ê sin-ê kut khí-thâu ū Seng-chit khah-chōe, só-í khah-nng, án-ni tiòh sòe-jī chiàu-kò chiah bōe oai; nā bō, kàu tēng ê sí khiau, chiū bōe tit-thang tit.

6—Kut ê gōa-bīn lóng ū chit-tēng phē lâi pau, hō chòe kut-i.

Kut-lūn ê só-chāi koh ū mòh lâi pau; hit-ê mòh iáh oē chhut iū lâi lūn-ték kut-lūn, chiah hō i oē ngiauh, oē tín-tāng, bián-tit koa-siap ihⁿ -ihⁿ oaihⁿ-oaihⁿ ū siaⁿ.

Siàu-liân ê lāng khah liām-chiap sī in-ūi kut-lūn ê iū khah chiâu-pī; lāu-lāng i ê kha-chhiú khah bān-tūn, chiūⁿ -lòh khah oh, sī in-ūi kut-lūn ê iū khah ta-sò.

7 — Nng ki kut saⁿ-chiap ê só-chāi ū kun pāk-tíⁿ, chiah hō i bián-tit pun-khui.

Kun sī chin íóng, koh jūn ê mih; ū sí oē

láu-tiòh-kun chiū-sī in-ūi oái-tiòh, hō hit-ê kut-lûn ê kun keng-khui, siong-hāi-tiòh. Nā án -ni tiòh sòe-jī chiàu -kò· bián-tit phòa-siūⁿ ê sū. Teh thiaⁿ ê sī thang ēng pò ùn sio-chúi lái pau, gōa-bīn ēng iū-pò pau teh. Kha m̄-thang sūi-lòh-khì, m̄-thang kĩaⁿ, tiòh thèng-hāu hó kàu chū-jiân; nā á-bē chū-jiân-hó khì kĩaⁿ, sūi-bóng bô thiaⁿ iáh òe siu siong.

8— Kut pun chòe sì lūi. It chiū-sī thâu, jī chiū-sī sin, saⁿ chiū-sī chhiú, sì chiū-sī kha.

9—	Thâu-khak	Thâu-khak-óa ⁿ { 8 tè
28 tè		Bīn - - - - - { 14 tè
		Hī-khang - - - { 6 ki
	Sin	Lêng-chûn-kut { 24 lûn
54 tè		Hiáp-kut - - - - { 24 tè
		Heng-khám-kut 1 ”
		Chih-ē ê kut 1 ”
		Bô miâ-kut 4 ”

	}	Keng-kah	2 ki
		Só-chū	2 „
Chhiú		Chhiú-pì ⁿ	2 „
64 ki		Choán-tiú	2 „
		Chìa ⁿ -tiú	2 „
		Chhiú-óa ⁿ	16 tè
	}	Chhiú-chí	38 „
		Tōa-thúi	2 ki
		Sió-thúi	2 „
Kha		Hū-thúi	2 „
60 ki		Kha-óa ⁿ	14 tè
		Kha-chiú ⁿ	10 „
		Kha-chí	28 „
	}	Kut-khoân-chat	2 tè

Thong sin-khu = 206 tè.

10—Thâu-khak. Thâu-khak ū kúi-nā-tè kut lâi háp-chiáⁿ ê. Kap-chōa ê hūn ū khih chhin-chhiūⁿ kù-á, hō· isaⁿ-chhēng. Lāi-bīn khang-khak lióh-lióh-á chhin-chhiūⁿ iâ ê khoán-sit. Khang-khak ê lāi-bīn ū tóe náu-chhé, náu-chhé chiah oē ún-tàng. Thâu-khak ê kut bōe tín-tāng, chí ū ē-hoài oē tín-tāng nā tīaⁿ, só·í chhui oē khui, oē háp.

11—Ka-chiah. Ka-chiah ê lêng-chûn-kut ũ 24 lûn. Ták-lûn ê tióng-kan ũ jím-kut lâi pho-teh chòe tiām. Chit-ê jím-kut m-sī kut iáh m-sī bah; sī nng koah jūn, khah chhin-chhiūⁿ kun ê khoán-sit. I ê lō-ēng sī hō kut tú kut khah bōe sio-kháp, iáh khah bōe chhek-tiòh náu-chhé. Kut-lûn kàu chiah-chōe sī hō ka-chiah thang ut-khiau, chhun-tit, khi-lâi khi-khì. Ka-chiah koh sī chhin-chhiūⁿ thiāu hō seng-khu ôe thêng-sin. Lêng-chûn-kut ê tióng-ng ũ khang chhin-chhiūⁿ kn̄g, kn̄g ê lâi-bīn ũ chit-tiâu chhé thau tī náu, hō chòe náu-chek-kun.

12—Thâu-khak kap ka-chiah kau-chiap ê só-chāi ũ nng-tè kut, ē-tóe ê kio chòe chhù-khoài, ũ sún-thâu; téng-bīn ê kio chòe thâu-khoài, hit-tè ũ sún-kheng; chí nng-tè saⁿ chhēng. Thâu-khoài ê téng-bīn siang-pêng iáh ũ lí-lí-á lap-u, thâu-khak-óaⁿ khòa tī âm-kún ê só-chāi, siang-pêng lí-lí-á khah thóng, lâi thap tī chí nng-ê lap-u ê só-chāi; chiah ê kau-kài ê só-chāi lóng ũ iū hō i kút-kút, án-ni-siⁿ chiah ôe thim-

thâu, òe kiáh-thâu, thâu-khak iáh òe oát-lâi oát-khì.

13—Hiáp-kut, Hiáp-kut lóng-chóng ū 24 ki, chit-pêng cháp-jī ki. Ták-ki kap lêng-chhūn-kut saⁿ-liân; téng-bīn chhit-tùi iáh kap heng -khám-kut saⁿ-kau-chiap. Chiah-ê kut thang pó-hō sim, hì, chiah bōe sīu-tiòh siong-hāi.

14—Ka-chiah-kut ē-tóe, siang-pêng ū kúi-nā tōa-tè kut hō chòe Bô-miâ-kut. Chiah-ê kut lâi sio-tàu chhin-chhiūⁿ chit-ê phūn, hō chòe kut-phūn; chit-ê só-chāi sī tóe tng-á.

15—Chiah-ê kut kap tōa-thúi-kut saⁿ kau-chiap. Ū chit só-chāi chhim-chhim lap-u, chhin-chhiūⁿ cheng-khū; thúi-thâu sī chhin-chhiūⁿ cheng-khū-thúi, tàu tī lap-u ê só-chāi kàu chhim-chhim, chiah put-lūn khū-teh, khīa-teh, á-sī kiāⁿ-lō put-chí kian-kò. Tōa-thúi-kut sng sī thong seng-khu tē-it tōa, tē-it íóng-ê.

Tùi kha-thâu-u kàu kha ū nng ki kut, khah tōa-ki sī hō-chòe Sió-thúi-kut, tī

gōa-bīn khah sòe-ki sī kiò-chòe Hū-thúi-kut, sī pák-liâm tī sió-thúi-kut, chí nng-ki kap Tōa-thúi-kut saⁿ-liân tī kha-thâu-u. Hit só-chāi ê kut-lûn kio chòe Kut-khoân-chat, thang pí-phēng chhin-chhīuⁿ hō-tiáp ê khoán-sit, só-í kha-thâu-u chiah òe ut-khiau, òe chhun-tit, nā-sī bōe-òe oát-lâi oát-khì.

16—Kha. Sió-thúi-kut kap Hū-thúi-kut ē-tóe koh ū kha-óaⁿ-hut 7 tè, kha-chiúⁿ-kut 5 tè, kap kha-chí-kut 14 tè. Chiah-ê 26 tè kut saⁿ-chiáh-chhēng, háp chòe chit-ê kha, ì-sù sī ài hō lāng òe hó kiâⁿ-táh, khin-phìo. Siat-sú kha kan-ta ū chit-tè kut nā-tīaⁿ, tek-khak sī khah oh-tit kiâⁿ; kha nā pák-ân iáh sī án-ni; só-í khòaⁿ-kìⁿ pák-kha ê hū-jîn-lāng teh kiâⁿ-lō sī ná chhin-chhīuⁿ teh táh-khiau chit-poaⁿ-iūⁿ.

17—Chhiú. Téng-bīn só gī-lūn kha ê kut, tãi-khài sī kap chhiú ê kut saⁿ-tùi. Tōa-thúi-kut sī kap chhiú-pì-kut saⁿ-tùi. Pì-kut ê téng-bīn sī íⁿ-íⁿ chhin-chhīuⁿ thâu, kap só-chū-kut, keng-kah-kut saⁿ-chhēng.

Pì-kut ē-tóe kap chiaⁿ-tiú-kut, choán-tiú-kut, saⁿ kau-chiap. Chí nng̃-ki thang kap sió-thúi-kut hū-thúi-kut saⁿ-tùi.

Chiaⁿ-tiú-kut sī khah-sòe, tī chhiú ê lāi-bīn; choán-tiú-kut ē-tóe ū lap-u ê só-chāi, hō chiaⁿ-tiú-kut thang tàu. Chiaⁿ-tiú-kut ê téng-bīn iáh sī án-ni, nng̃-ê saⁿ-chhēng. Chí nng̃-ki-kut ōe saⁿ-phóah, só-í chhiú ōe choán-lāi choán-khì.

Chhiú óaⁿ ū 8 tè kut pāi-liát chòe nng̃ chōa, téng-bīn hit-chōa kap chhiú ē-chat ê thâu saⁿ-chhēng; ē-chōa kap chhiú-chí kut saⁿ-chiap. Chhiú-chí-kut ū 19 bák hō chng̃-thâu-á ōe mi-óa, ōe ni-liàm.

Lūn-ki.

18-Ki chīu-sī chiaⁿ-bah. Ki ōe chhun ōe kiu'tit, chiah hō seng-khu ōe tín-tāng, iáh ták-ê ū saⁿ-tùi. Chhì-khòⁿ chhiú chit-ē chhun chīu bong í ê téng-chat sī nng̃-nng̃, chit-ē ut-khiau chīu tēng-tēng; che sī cháiⁿ-iūⁿ? Sī chhiú ê téng-chat ū chit-tùi ê ki, gōa-bīn ê ki nā kiu chhiú chīu ut-khiau.

19—Chiahⁿ ê ki tak tùi sī píⁿ, i ê lát iáh sī píⁿ; siat-sú chit pêng khah íóng, chiū òe iâⁿ hit pêng khah lám ê. Chhin-chhiūⁿ lâng ê bīn nā oai chit-pêng, lâng siông-siông kóng sī “Hō Hong-sò^a phah-tiòh,” nā-sī káng-kiu i ê iân-kò m̄-sī án-ni, chiū-sī chit pêng ki ê lát bô kàu-giáh, hit-pêng ê khah tōa, só-í khah-iâⁿ i; phì-jū chhin-chhiūⁿ phêng chit pêng nā khah khí, chiū hit pêng òe khah leh.

20—Ki ū nng-hō ê. Chit-hō sī chhut-chāi lâng chhun kiu ê, chhin-chhiūⁿ kha chhiú, chhùi bák ê ki, sī chhut-chāi lâng só ài ê. Koh chit-hō sí chū-jiân chhun kiu ê, chhin-chhiūⁿ sim put-sī teh phók, lâng bōe chú-ì-tit hō i khah-kín khah-bān.

Ki ū-ê sī chit-pò^a chū-jiân, chit-pò^a chhut-chāi lâng ê: chhin-chhiūⁿ hì siông-siông teh iát, siông-siông chhoán-khùi, che sī chū-jiân, nā-sī lâng beh thêng chiū òe kìm khùi tiáp-á-kú, che sī chhut-chāi lâng só-ài.

21—Ki nā siông-siông ēng chiū òe pang-

chān i khah chát, khah íóng; nā lóng bô ēng, chīu pìⁿ-chòe nōa-léh, khah bōe tēng-tauh. Phah-thih sai-hū, i ê chhiú-tó tēng-tēng sī in-ūi i siông-siông ēng chhiú kiáh thih-thūi phah-thih. Kīo-hu i ê kha-āu-tó iáh sī án-ni, in-ūi siông-siông kiâⁿ-lō, kha ê ki ná ēng ná-chát. Khí-thâu beh phah-thih, á-sī kiâⁿ hng-lō khoài-khoài ià, tiòh siông-siông hioh-siān, koàiⁿ-sì chīu lóng-bô, sī in-ūi ki ná-ēng ná ū-lát.

22-Lâng ài chiàu-kòe i ê seng-khu khah-íóng m̄-thang tīaⁿ-tīaⁿ chē. Ták-jit tiòh ēng ki hō i tìn-tāng: put-lūn bú-lāng, á-sī kiâⁿ-lō, á-sī cháu, á-sī phah-kiū, che lóng-sī put-chí lī-ek seng-khu hō i khah-íóng: chóng-sī ták-hāng tiòh chún-chat, m̄-thang siuⁿ-kè-thâu, nā-bô chún-chat kiaⁿ-liáu hoán-tng ōe hām-hāi seng-khu.

Lâng put-lūn só-chòe lóng-tiòh ēng chiah-ê ki; chhin-chhiūⁿ kóng-ōe tiòh ēng chhùi-tūn, chih, nā-âu, chiah-ê ki, á-sī siá-jī tiòh ēng chhiú ê ki. Khí-thâu beh chòe sím-mih, éng-sī khah bān khah oh, nā-sī

liān kàu sèk chiū put-chí khoài. Gín-ná beh sía-jī khí-thâu ũn-ũn-á lâi uih, ũn-ũn-á liān, kàu āu-lâi tōa-hàn chiū sía put-chí sèk. Thák-chheh-lâng nā-sái sim-lāi siūⁿ ì-sù, chhiú chiū òe sía-chhut, m̄-sái siūⁿ hit jī chhiú tiòh cháiⁿ-iūⁿ sía.

Lūn phê.

23-Seng-khu ê gōa-bīn lóng-chóng ũ phê pau teh, chhin-chhiūⁿ chhēng-saⁿ chit-poaⁿ-iūⁿ. Tùi gōa-bīn lâi khòaⁿ sī chhin-chhiūⁿ chit-tēng tīaⁿ-tīaⁿ, nā-sī khah-khui lâi giām-i, chiū chai ũ nng tēng.

Ē-tóe tēng nng-jūn, sip-sip kút-kút, ũ bì-si-huih-kng, iáh ũ náu-kun, sī kio chòe Lāi-chō.

Téng-bīn hit-tēng chhō-chhō siap-siap, nngi-khak nngi-khak, kio chòe Gōa-hu. Gōa-hu lóng bō huìh-kng bō náu-kun, só-í nā phah-phò, bō huìh iáh m̄-chai thiaⁿ; phòng-phā ê phê chiū-sī gōa-hu. Nā siong tiòh lâi-chō chiū òe thiaⁿ, iáh ũ huìh.

Thi-thâu sai-hū nā phah-pháiⁿ lāng ê

gōa-hu ka-kī iáh m̄-chai, siat-sú hut-jiân siong-tiòh lāi-chō chiū òe thiaⁿ iáh òe lâu-huih.

24—Gōa-hu siông-siông ū phí pòh-phìⁿ pòh-phìⁿ hiauh-khí-lâi. Thâu-khak ū khab chōe kio-chòe thâu-pho; nā-sī thong seng-khu lóng-sī án-ni, siông-siông hiauh khí-lâi.

Siat-sú pò nā ní sím-mih sek tiòh sóe chōe-chōe pái chiah òe thè-sek, iáh ū-sí lóng bōe thè-sek; nā-sī phê ê gōa-hu nā ní sím-mih sek, bô lōa-kú ka-kī òe bô khi, che sī in-ūi gōa-hu ū phí chiām-chiām hiauh-khí lāi, só-í thang chai phê siông-siông ū òaⁿ sin ê.

Ū-sí lāng ūi-hoe ūi âng-á tī phê nih, éng bōe lak, che sī cháiⁿ-iūⁿ? Nā beh ūi sím-mih-mih tī phê nih, in siông-siông ēng chiam chiàu hit ê só ūi ê hūn chhak-khang tī gōa-hu, āu-lâi ēng hit-ê bák ê sek koàn-jip tī lāi-chō, thèng-hāu hit ê gōa-hu só chhak ê chiam-khang lóng hó, chiū hit-ê sek òe thờ chhut-lâi, iáh lóng bōe lak.

Ū só-chāi ê chhiⁿ-hoan put-chí ài chhiah hoe tī seng-khu^{nih}, in-ūi in ê hong-siòk put-chí tùi-tiōng. Ài thé-biān ê lāng chiū chhiah-hoe khah-chōe, só-í bô hiām hit-ê kan-khó.

25— Gōa-hu ê lō-ēng sī ōe pó-hō lāi-chō hō i bián-tit thiàⁿ; siat-sú lāng seng-khu sím-mih só-chāi liu-phê âng-ko-chhiah-chhih chiū put-chí kan-khó, bong-mih, hang-hé, kìⁿ hong lóng-sī hō i chīn-thiàⁿ.

26— Nā seng-khu sím-mih só-chāi khah siōng-ēng, hit-ê phê chiū chiām-chiām pìⁿ khah-kāu. Siōng chhēng-ōe ê lāng, i nā thng-chhiah-kha chiū put-chí oh-tit kiāⁿ, in-ūi soa ōe tiam-kha, nā-sī siōng-siōng thng-chhiah-kha ê lāng put-lūn kham-khiát, á-sī chhō-soa lóng bô kan-khó, in-ūi kha-chhiah-tóe ê phê í-keng kāu. Chhiú sim khah-siōng bong mih, i ê phê iah sī kāu. Chheng-ēng ê lāng chhiú-phê sī iù-iù. nā-sī chòe chhō-kang ê lāng ê chhiú-phê sī put-chí chhō, i nā beh siù-hoe á-sī chòe iù ê mih bōe-sái-tit.

Lūn phê ê sek-tī.

27—Phê ê sek-tī bô sio-tâng; ū-ê ơ, ū-ê âng, ū-ê nŭg, ū-ê pèh; che m̄-sī phê ū hit-hō ê sek, sī lāi-tēng phê ū iù-iù ê liáp, hit-ê liáp nā ơ, phê khòaⁿ iáh sī ơ, liáp nā nŭg, phê khòaⁿ iáh sī nŭg, kī-û put-lūn sím-mih sek lóng-sī án-ni; hit-ê iù-iù ê liáp nā kìⁿ jit chiū oe pìⁿ khah ơ, só-í lāng khah-siông phak-jit, i ê bīn-sek chiū oe khah ơ, siông-siông tiàm chhù-lāi bīn-sek chiū khah pèh.

Iû-hék Hān-hék.

28—Phê ê lāi-chō m̄-nā ū bī-si huìh-kgng kap náu-kun; iáh ū iû-hék kap hān-hék.

Iû-hék oe chhut-iû lâu kàu mnŭg-kgng ê só-chāi, lāi lūn-ték mnŭg-kgng kap phê.

Hān-hék oe lâu kōaⁿ, khoán-sit sī chhin-chhiūⁿ iù-iù ê kgng thau kàu phê-hu ê gōa bīn, ē-tóe kgng lê; siat-sú nā oe thiu-tit chiū iok-liók nŭg saⁿ hun ê tnŭg. Seng-khu nih iok-liók ū 700 bān ê chōe, siat-sú nā oe

chiap chòe chit tiâu chiū ū kúi-nā phò lō ê tng. Phê ê lái-bīn tak só-chāi ū chīn-chōe ê hān-hék, chóng-sī chōe chió bô saⁿ-tāng. Chhiú-pôaⁿ nih hit só-chāi chit chhùn ê sù hong ū 2800 ê, iah ū pát só-chāi put-chí khah chió, chit-chhùn sù-hong chí ū 400 ê nā-tiāⁿ.

29—Teh chòe kang ê sí, á-sī joah-thiⁿ ê sí ū lâu kōaⁿ chiū òe khòaⁿ-kìⁿ chīn bēng; chit hō kio-chòe chū-kak ê kōaⁿ, chóng-sī pēng-siōng put-sí thong seng-khu iah ū teh lâu-kōaⁿ, nā-sī bōe khòaⁿ-kìⁿ, chit hō kio chòe put-kak ê kōaⁿ. Phí-jū lāng nī-saⁿ tī tek-ko, ūn-ūn-á ta-khì, bōe khòaⁿ-kìⁿ hit ê chúi-khì cháiⁿ-iūⁿ bô khì; lāng pēng-siōng só lâu put-kak ê kōaⁿ iah sí án-ni

30— Chiah ê kōaⁿ chit-jit só lâu-ê, nā òe lóng-chóng chū-chip lái niū, tāi-khai ū kun pòⁿ ê chōe. Khó-kiàn lái-saⁿ bak-tiòh seng-khu lâ-sâm, m̄-thang chhēng siuⁿ-kú, tiòh khah siōng sóe. Lāng beh khùn ê sí tiòh òaⁿ khùn-saⁿ, chiong jít-sì só-chhēng ê saⁿ lok teh chhe-hong, kàu bīn-á-jit thang

koh chhēng ; mī-sì ê khùn-saⁿ jit-sì tiòh chhe-hong án-ni lâi thòe-ōaⁿ.

31— Siat-sú lâi kô-bát hān-hék ê kng hō i bōe lâu-kōaⁿ, seng-khu chiū òe phòapīⁿ, só-í tiòh siông-siông sóe seng-khu bián-tit ũ lâ-sâm lâi that-bát hān-hék ê kng, che sī put-chí iàu-kín.

Tē-it hó ê hoat-tō chiū-sī chá-khí-sī khùn-khí thong seng-khu lâi sóe, āu-lâi ēng chhō-pò chhut-lát chhit kàu phē-hu sio-lō ; kiám-chhái ũ lāng bô êk-tī nā-sái ēng bīn-tháng tóe-chúi, tōa-tè pòe lâi jiū iah khó-í. Lāng tú-á chiáh-pá m̄-thang sóe-ék, kiaⁿ-liáu òe chót-tòng chit ê siau-hòa ê tãi-chì.

Lāi-phê.

32— M̄-nā seng-khu ê gōa-bīn ũ phē nā-tīaⁿ, lâi-bīn iah ũ, chiap tī gōa-phê. Lāi-phê khah iù, i ê sèng nng-nng, kōe-kōe phah-phò, khah tâm-sip, khah ũ huìh, só-í ũ âng chhih sek.

Gōa-phê kau-kài ê só-chāi chiū lâi-phê

tùi hia sio-chiap, chhin-chhiūⁿ bák-chiu,
phīⁿ-khang, chhùi, chiah-ê só-chāi lóng-ū
lāi-gōa phē saⁿ kau-kài ê só-chāi.

Liân-bāng.

33—Lāi-phē ē-tóe, koh ū chit-chân kio
chòe Liân-bāng, saⁿ-liân tī tak-ê chōng-
hú ê tiong-kan; nnḡ ê chōng-hú saⁿ-liân ê
tiong-ng, kut-bah saⁿ-oá ê só-chāi lóng ū
liân-bāng. Kìⁿ-nā ki-thé chōng-hú ê lāi-
bīn tak-ūi ū liân-bāng lāi pauⁱ, só-í nā
chiong tak-ê chōng-hú it-chīn tū-khì, tak-
hāng ê kheng-khak iū-goân tī-teh.

Lūn mn̄g.

34—Thong seng-khu tū kha-chiah-tóe
kap chhiú-tiong-sim í-gōa lóng ū mn̄g,
chóng-sī thau-khak khah-chōe. Tak-ki ê
mn̄g-kḡ ū têng-jip tī phē ê lāi-bīn. Mn̄g-
kḡ ê thau ū kun só-í ōe hoat-mn̄g, hit-ê
kun nā bô-khì, chiū bōe koh hoat; phì-jū
chhin-chhiūⁿ chháu-á, nā liām i ê hiōh á-
sī liām ki ōe koh hoat, kun nā khau khí-lāi

chīu lóng bōe hoat. Chiah-ê mn̄g tak-ki ū khang-khak, gōa-bīn tēng-tēng, lāi-bīn bōe náu-kun, só-í chhut-chāi lāng chián iah bōe thiaⁿ, nā-sī phê ê lāi-bīn chīu ū, só-í chhoah mn̄g chiah ōe thiaⁿ.

Chng-kah.

35— Tī chng-thâu-á bé ū chng-kah, sī chhin-chhiūⁿ kak ê lūi, chhah jip tī phê ê lāi-bīn hō lāng ni mih, liām mih, khah lī-piān, koh ōe pang-chān chng-thâu-á khah ū lát; chng-kah sī soeh-jip phê ê lāi-bīn ê khang-hūn, tui khang-hūn tit-tiōh iúⁿ-chhi chiām-chiām khah tn̄g; ū lāng lâu kàu chīn-tn̄g. Ū-sī chng-kah sīu-siong thng kah, hit ê khang-hūn nā bōe phah-pháiⁿ chīu ōe koh hoat; khang-hūn nā phah-pháiⁿ chīu bōe koh hoat.

Chhùi-khí.

36— Chhùi-khí lóng-chóng ū 32 ki, téng ē saⁿ-tùi. Chhùi-chēng téng-bīn sī-ki, kap ē bīn sī-ki, sī píⁿ-chiam chhin-chhiūⁿ chhak-

á, òe kâ mih, hō-chòe ehhiat-gê. Chí sî-ki ê siang-pêng koh ū nng-ki gê-khí, iáh hō chòe tiong-gê. Tiong-gê piⁿ, chit-pêng nng-ki kio chòe siáu-gê; koh tē-it āu-bīn ták-pêng saⁿ-ki kio chòe tãi-gê. Siáu-gê kap tãi-gê chóng-miâ kio āu-chan; i ê khí-pôaⁿ khah khoah, ū koâiⁿ, ū kê, i ê lō-ēng hō lāng khah òe pō-mih. Chêng-chan ê khí-chō sī toaⁿ-kha; āu-chan ê khí-chō ū ê siang-kha, ū ê saⁿ-kha. Téng-bīn só kóng ê, sī chí tōa-hàn só ū ê chhùi-khí, kio chòe sít-gê. Sòe-hàn chí ū jī-cháp-ki khah-sòe-khí hō chòe leng-khí.

Eⁿ-á chhit-poeh-gêh-jit chiaah hoat-khí, kàu nng-saⁿ-hè ê sī, jī-cháp-ki chiū chiâu hoat. Gín-ná lāk-chhit-hè ê sī sít-gê í-keng pī-pān tī gê-chô ê lāi-bīn; chiām-chiām puh khí-lâi, tú tī leng-khí ê kha, hit-ê kha chiām-chiām siau bô, kàu āu-lâi leng-khí chiū lut-khì.

37-Chiah-ê chhùi-khí khah sī siòk tī kut ê lūi, ták-khí ê gōa-bīn koh ū chit-tēng kim-kim tēng-tēng, chhin-chhiūⁿ óaⁿ.

liâu ê kai-bīn, án-ni lái pó-hō lái-bīn; hit-tēng hō chōe gê-thiu; siat-sú hit-tēng nā pang-khì, lái-bīn chiū khoài-khoài chiū.

Chhùi-khí ê tióng-ng ū chit-khang tōe hún-âng sek ê bab, iáh ū bí-si-huìh-kng, náu-kun chōe-chōe. Chhùi-khí thiàⁿ sī tui chiū-khí, ū khang thau tī lái-bīn, gōa-bīn ê mih kháp-tiòh lái-bīn náu-kun chiū chin thiàⁿ.

38—Sit-gê nā lut bōe koh hoat, só-í lāng tiòh sòe-jī chiàu-kò chhùi-khí.

Chit-hāng tiòh tak-jit bín, bián-tit khí-siông khô tī chhùi-khí tì-kàu pháíⁿ hō i khoài chiū. Koh chit-hāng lāng m̄-thang lām-sám pō tēng ê mih lái phah-pháíⁿ gê-thiu, in-ūi chit-ê nā pang chiū bō thang koh-chài pó.

Seng (siaⁿ) khip kū.

39—Chhùi ê lái-tōe ū nng-tiâu kng. Chit tiâu tī āu-bīn, sī Chiáh-kng, thau kàu ūi; koh chit-tiâu, tī thau-chēng, sī Nā-āu-kng; koh miá Chóng-khì-kng, sī thau kàu hì

nih, Chit-ê khi-kg̃ng ê téng-bīn kio chòe Seng-kg̃ng; i ê lō-ēng sī hō lāng ōe chhut siaⁿ ōe gīm, ōe kóng-ōe. Seng-kg̃ng thau chhùi ê só-chāi hō chòe Seng-kháu; hit-ūi ū chit-tùi Seng-kun; chiah-ê kun sī thàn lāng ê ì-sù ōe chhun-kiu, ōe ân lēng; siaⁿ im chiah ū koāiⁿ kē ê hun-piat; seng-kun nā pàng-lēng siaⁿ-im sī khah-kē, nā kiu-ân siaⁿ-im chīu khah koāiⁿ.

Teh chhoán-khùi ê sí nā chhoán-jip khi, khong-khì sī tùi seng-kg̃ng keng-kè, lòh-khì chóng-khì-kg̃ng, jip tī hì-nih; chhoán-chhut sī tùi-hoán; pēng-siông teh chhoán-khùi, khong-khì teh keng-kè seng-kg̃ng, seng-kun ū pàng-khui saⁿ-lī, chīu bōe chhut-siaⁿ. Nā beh chhut-siaⁿ, seng-kun chīu ū kiu khah óa, tióng-ng lâu chit-phāng-á, khong-khì tùi hit-ê phāng teh chhut hō seng-kun gih-gih-chùn, chiah ū siaⁿ.

Teh chhut-siaⁿ ê sí, chhiú nā bong nâ-âu ê gōa-bīn chīu ōe chai lāi-bīn teh tín-tāng, teh chùn.

40— Seng -knóg ê kháu ū chit-tè nnóg-kut, mía-kìo Hōe-iàm; i ê lō-ēng sī chòe kòa, thang iàm-bát seng-knóg. Lâng teh chboán-khùi, á-sī teh chhut siaⁿ, hōe-iàm chīu khui, hō khong-khì òe chhut-jíp; nā teh-chiáh beh thun mih, hōe-iàm khàm-bát seng-knóg ê kháu, hō mih bōe jíp seng-knóg; siat-sú teh thun ê sī nā khàm bô bát, mih òe jíp-khì, chīu òe tiòh-ka-chák.

Chóng-khì-knóg.

41— Chóng -khì- knóg thàu kàu-hì; tùi téng-bīn bong i ê thé sī tēng koah n̄gi, sī in-ūi ū nnóg-kut ê lūn, kúi-nā chat sio-tháh. Chiah-ê nnóg-kut ê lūn sī in-ūi beh hō khì-knóg thián-khui, bián-tit háp-óa, khong-khì chiah òe tháu. Khì-knóg ê tng khah liam sī-chhùn; ē-tóe pun siang-chhe, kìo chòe chó-khì-knóg, iū-khì-knóg; chit-ki jíp tī chó-bì-nih, chit-ki jíp iū-hì-nih.

42— Kàu tī hì-lāi koh pun-chhe chhin-chhīuⁿ chhīu-ki, ná khui-chhe ná-sòe. Hit-ê iù-iù ê khì-knóg kìo bí-si-khì-knóg, i ê thé

chīn pòh. Chiah-ê iù-iù ê khi-kng̃ ū kui-pha ê phā kap i saⁿ-liân, bé-liu iáh ū chit-ê phā. Chiah ê phā ê khoán-sit chhin-chhūⁿ chit-liáp môa, kio chòe khi-phâu, ū lāng kio chòe hì-gán. Khi-phâu sī chīn-iù ê mih, hì ê lāi-bīn ū kúi-nā ek ê, ū lāng chhui sng̃ ū lak-ek ê chōe. In-ūi ū khi-phâu, só-í hì ōe put-chí sang put-chí phò, iáh sī khin-khin ê mih, ōe phū tī chúi-nih.

Lūn hì.

43—Hì ū nng̃-iáp kio chó-iū hì, tī heng-khám ê siang-pēng, tāng sī iok-liòk 30 niú; iū-hì pí chó-hì lí-lí-á khah tāng. Hì ū nng̃-tēng mò'h pau teh; gōa-tēng liām tī hiap-ki kap keh-mò'h. Hì-lāi ū bī-si-khì-kng̃ kap khi-phâu chīn-chōe, só-í i ê thé phò-phò-phàⁿ-phàⁿ. Iáh ū hì-mēh-kng̃ só hun ê bī-si-huih-kng̃ chīn-chōe. Án-ni-siⁿ huih teh keng-kè hì-nih ê bī-si-huih-kng̃, i ê thàn-ióng-khì kap khi-phâu ê ióng-khì saⁿ-ōaⁿ; in-ūi hit só-chāi put-kò ū chit-tēng mò'h, kap kng̃-i, lāi keh-khui nā-tiāⁿ.

Lūn chhoán-khùi ê hoat-tō.

44-Heng-khám kap pak-tó ê tióng-ng, ũ chit-têng mò'h keh·teh, hō chòe keh-mò'h; sim kap hì tiàm tī i ê téng-bīn. Keh mò'h ê tióng-ng sī chhin-chhiūⁿ kun ê khoán-sit; píⁿ-thâu sī píⁿ-píⁿ ê ki, ōe chhun kiu, ũi tī hiáp-ē nih. Hit-ê ki nā chhun, keh-mò'h tùi téng-bīn phòng-khí-lāi, heng-khám chīu khah sòe; i ê ki nā kiu, chīu keh mò h lóh kè, heng-khám khah tōa.

Taⁿ lāng chhoán-khùi ũ nng-hāng; Chit-hāng sī khong-khì suh-jip, koh chit-hāng sī pūn-chhut; nā beh suh-jip, keh-mò'h lóh kè, heng-khám-kut phòng khah-chhut, heng-khám thián-khui, lāi-bīn khah-tōa; hì-iáp phòng-tōa, lāi-bīn ũ kang-khak ê só-chāi; gōa-bīn ê khong-khì liām-píⁿ tùi chhùi kap phīⁿ jip khì, tùi seng-kg, chóng-khì-kg kiāⁿ kàu hì, Hì lāi-bīn ê bí-si-khì-kg kap khì-phâu chīu lóng ũ khong-khì móa-móa,

Pūn-chhut sī chiàu téng-bīn só kóng ê

tùi-hoán; keh-mó'h phòng khí-lâi, heng-khám sok-óa, hiáp-ki iáh pang-chān i, hì chīu moh sòe, lāi-bīn ê khong-khì kơ-put-chiong tióh siau-chhut.

45—Chit-hun ê tióng-kan hơ-khíp ê kín-bān bô tiāⁿ-tióh, ũ lâu siâu-liân ê hun-piat, Eⁿ-á chit-hun ê tióng-kan iok-liók ũ sì-cháp-pái, kàu tióng-sêng chha-put-to cháp-lák-chhit-pái. Iáh ũ êng-êng chē, kap chòe kang ê hun-piat. Eng-êng ê sí khah bān, chòe-kang ê sí khah kín. Chit-ē chhoán-jip-khì ê khong-khì iáh bô tiāⁿ-tióh. Chēng chēng teh chē-ê, ngh-jip khong-khì khah chió, chhut-lát chòe-kang ê, ngh-jip khah chōe. Lâng nā beh tiau-kò-ì chhut lát ngh, iáh ōe khah-chōe; nā beh kìm-khùi sī tiáp-á-kú nā-tiāⁿ, lō-bé tek-khak tióh chhoán-khùi, kìm bōe-tiâu; nā tãi-seng chhut-lát ngh-jip, kúi-nā-pái chīu thang thêng-khùi khah-kú. Tiàm-bī ê lâng ōe bī-lóh chúi siōng-kú sī put-kò nng-saⁿ-hun nā-tiāⁿ; kiám-chhái gō-lák-hun bô chhoán-khùi lâng chīu bōe oáh.

Chhoán-khùi ê lô-ēng.

46—Lâng kúi-nā jít bô chiah iáu-kú òe oah, nā-sī pò^a-khek-kú bô chhoán-khùi tek-khak bōe oah; mí-jít, khùn á-sī chhíⁿ, chòe-kang á-sī êng-êng chē, hō-khip lóng bô tng-chām.

Tōe-kíu tak só-chāi ũ khong-khì pau teh; khong-khì tãi-khài ũ nng-hō ê khì, chīu-sī lóng-khì chit-hūn, Tām-khì sì-hūn; pát-hō ê khì chió-chiό bián sng. Nā kah siông-sè lái kóng, chit-bān-hūn ê tióng-kan, íóng-khì ũ 2100 hūn, tām-khì ũ 7900 hūn, thàn-íóng-khì chí ũ saⁿ-hūn nā-tiāⁿ.

Lâng chhoán-khùi ũ nng-hāng ê lô-ēng. Tē-it hāng, íóng-khì òe tiau-hō hì-lāi bí-si-kng nih ê hōe-huìh; hit-ê huìh sek-tī kah o, tit-tiōh íóng-khì chīu pì^d chòe chhiah-sek ê huìh. Tē-jī hāng, hōe-huìh ê lái-bīn ũ hām chōe-chōe thàn-íóng-khì, chīu-sī put-chí-tók ê mih; hiah-ê tū-khì, tùi khùi pūn chhut; só pūn-chhut ê khùi, iah ũ hām sip-khì chōe-chōe. Só-í pūn chhut ê khì,

kap só jip ê khi bô sio-tâng. Hit-ê pûn chhut ê, chit-bân hûn ê tióng-kan íóng-khì ũ 1500 hûn, thàn-íóng-khì 470 hûn, tām-khì sī kap sng-h-jip ê píⁿ-píⁿ. Án-ni thang chai íóng-khì siu-jip ê, ũ ēng kúi-nā pah-hûn, thàn-íóng-khì pûn chhut ê ũ ke-thiⁿ kúi-nā pah hûn; khó-kiàn tiòh tit-tiòh hó ê khong-khì lâi chhoán-khùi sī iàu-kín, in-ūi tui bì só pûn-chhut ê sī píⁿ-chòe pháíⁿ, bōe ēng-tit ê mih.

47—Siat-sú chōe-chōe lāng chū-chip tī sòe-keng-pāng, mng kap thang-á lóng koaiⁿ bat-bat, lóng bô lâu phāng hō khong-khì thang chhut-jip, chiū bô lōa-kú pāng-lāi ê khi it-chīn ũ lóng chhut-jip keng-kè lāng ê hì; íóng-khì ná liáu, thàn-íóng-khì ná chōe, kàu lō-bé pāng-lāi só ũ ê khi lóng píⁿ chòe pháíⁿ; nā bô tit-tiòh gōa-bīn hó ê khong-khì, lāng tek-khak ōe sí.

48—Mī sī khùn m̄-thang khàm-bát thau-bīn, kiaⁿ-liáu pháíⁿ ê khi ná chōe, hó ê khi ná chió, sūi-bóng put-tì kàu sí, m̄-kú bô sóng-khoài; seng-khu nā bô tit-tiòh hó ê

khong-khì chiū oe chiām-chiām khah lám.

49—Khùn-pâng m̄-thang koaiⁿ bát-bát, éng tiòh lâu phāng hō gōa-bīn ê khong-khì oe jip. Sòe-á keng-pâng, nā ū kúi-nā láng teh khùn, hō i oe thong-thàu hó ê khì, sī koh-khah iàu-kín ; in-ūi chit-lâng, chit-tiám cheng-kú só chhut ê thàn-ióng-khì, oe phah-pháiⁿ khong-khì 500 lip-hong ê chhioh. (chit-chhioh lip-hong chiū-sī tng, khoah, koaiⁿ, lóng-chóng píⁿ-píⁿ chit-chhioh.)

50—Kiám-chhái láng thau-chá khí-lái chhut tī gōa-bīn, kàu tò-lái i ê khùn-pâng, oe phīⁿ tiòh pháiⁿ-bī, án-ni thang chai gōa-bīn ê khong-khì khah bô jip-khì ; tī lāi-bīn ê, sī hit-ê ēng liáu só chhun-ê, chiū-sī pháiⁿ ê khì, kap seng-khu-nih só pūn-chhut bô lō-ēng ê mih só-í ū pháiⁿ-bī.

Hó ê khong-khì sī bōe bián-tit ê mih, kai-chài sì-kòe ū, m̄-sái ēng chíⁿ lái bōe ; sòng-hiong láng iā thang chhut-chài i ēng m̄-sái khiàm-ēng.

Thàn-ióng-khì.

51—Thàn-ióng-khì sī tók ê khì; khong-khì nā kiáu sì-gō-hun ê thàn-ióng-khì lāng bô-lōa-kú ōe hūn·khì chhin-chhīuⁿ kek-sí ê lāng chit-poaⁿ-iūⁿ. Lāng chhoán-khùi ū siu-jip ióng-khì, hoat-chhut thàn-ióng-khì; hé teh tōh iah sī án-ni. Chhì chiong po-lê-kan, tiám chek lok tī lāi-bīn, nā khàm-bát kan ê chhùi, bô lōa-kú chīu hé ōe hoa; che sī in-ūi kan-lāi ê ióng-khì lóng ēng-liáu, só chhun ê sī thàn-ióng-khì; chek nā koh-chài tiám chīu liām-piⁿ hoa, lóng bōe tōh. Hé bōe-tōh ê só-chāi, lāng tiām tī hia iah bōe oah.

Ū-sī tī kó-chíⁿ ê lāi-bīn ū thàn-ióng-khì tī-teh, lāng nā loh·khì ōe kek-sí; tiōh tāseng tiám-hé lūi-loh·khì, khòaⁿ hé nā sit lāng tek-khak m̄-thang jip.

Sio chhâ á-sī tiám-teng, put-lūn sīm-mih hé, lóng ū chhut thàn-ióng-khì, nā-sī sio hé-thò^a, iah ū chhut koh-khah tók ê khì, só-í ēng hé-thang m̄-thang tiām tī bát-bát ê só-chāi, kiaⁿ-liáu hit-ê thàn-ióng-khì ōe kek-sí.

Bat thiaⁿ-kìⁿ kôaⁿ-thiⁿ ê sî ũ lāng ēng
 hé-thang tī phē-khang'-lāi, lāng koh kah
 bát-bát, āu-lāi hit ê lāng sí, lāng kī-koài i
 bô pīⁿ lâi sí; kī-sit sī in-ūi hit-ê thàn-ióng-
 khì kek sí.

Lūn huìh.

52—Lāng ê seng-khu tak só-chāi put-sī
 ũ huìh teh liu-hēng. Seng-khu nih tak-
 hāng ê mih, put-lūn sī ki, bah, kut, chng-
 kah, mng, tak-hāng lóng sī óa-khò huìh
 lâi pó-ióng i. Chhì chiong lāng chit-ki
 chhiú ê huìh-kng pāk-ân, hō huìh bōe kiāⁿ-
 lâi kiāⁿ-khì, chiu hit-ki chhiú ōe chhin-
 chhiūⁿ sí ê khoán-sit, léng-léng koah pēh-
 sek, āu-lāi bô khùi-lát thang tín-tāng, m-
 chai thiaⁿ, kàu kú-kú ōe ngī-hōe, chhàu-
 nōa; siat-sú hit-ê chat-ân ê tháu-khui, hō
 huìh ōe iū-goân koh liu-hēng, hit-ki chhiú
 āu-lāi ōe koh ũn-ũn-á sio, chiām-chiām
 ná oáh-tāng, ke-thiⁿ i ê khùi-lát; án-ni
 thang chai huìh ê lō-ēng put-chí tōa.

Bat hō káu lâu-chhut huìh kàu beh sí,

chīu ēng pát chiah káu ê huìh koàn-jíp i ê hôe-kng, chīu ôe cheng-sin, chhin-chhiūⁿ koh-oáh ê khoán-sit; lāng iáh ôe án-ni.

53—Huìh ūn kiāⁿ ê lō chīu-sī sim, mēh-kng, bí-si-kng, hôe-kng. Huìh-chiap sī bô sek-tī ê mih, chhin-chhiūⁿ chúi ê khoán-sit, iáh sī kio chòe Bēng-chiap; chóng-sī tī hí lāi-bīn ū āng-āng ê huìh-lūn chīn-chōe, só-í lāng khòaⁿ huìh sī āng ê.

54 Hit ê huìh-lūn sī put-chí sòe ê mih, sī íⁿ-íⁿ píⁿ-píⁿ, tióng-ng khah thap; siat-sú hit-ê lūn ôe pāi chit-chōa, kàu chit-chhùn tng tiòh 3.500 ê lūn; nā-ôe kng kui-kōaⁿ, chit-chhùn tng tiòh 1.8000 ê; chit-tih-á huìh iok-liòk ū 100 bān ê huìh-lūn.

Chiah-ê oáh ê mih tak-hāng ū huìh-lūn, nā-sī i ê huìh-lūn chit-hō chit-khoán, bô sio-tāng. Lāng ê āng-lūn sī íⁿ-ê, súi-koe ê sī tng-tu, iáh sī pí lāng ê khah tōa kú-nā pē; tiòh ēng hàm-kiaⁿ khòaⁿ chiah ôe chai.

55—Huìh ê lāi-bīn m-nā ū hit-ê āng-

lŭn, iáh ũ pèh-sek ê liáp, chhin-chhīuⁿ kīu, kio-chòe pèh-lŭn, nā-sī chit-hō ê kīu pí âng-lŭn put-chí khah-chió; chit-chheng âng-lŭn ê tióng-kan iok-liók chí-ū saⁿ-sì liáp pèh-lŭn.

56—Huìh ê lái-bīn ũ chōe-chōe hō ê chit tī-teh; lāng só lim-chiáh ê mih píⁿ chòe ióng-chiap, iáh ũ chham huìh, huìh liú-hêng thong seng-khu tak só-chāi, chīu seng-khūnìh tak-hāng ê mih, lóng sī tui huìh keng-chhut i só khiàm ê chit; án-ni tui huìh lái tit-tiòh iúⁿ-chhī. Koh i ka-kī só ēng liáu, bô lô-ēng ê mih, chīu kui tī huìh. Hit-ê huìh pún sī hó, taⁿ ũ chōe-chōe pháíⁿ ê mih chham-teh, hit-ê hó ê mih lóng ēng liáu, chīu sek-tī píⁿ khah ơ.

57—Ơ ê huìh siu-jíp tī hōe-kngⁿìh, liú-hêng kàu sim, āu-lái kàu hì. Hit-ê ơ ê huìh, iáh kio hōe-huìh, ũ thàn-ióng-khì chōe-chōe chham-teh, kàu hì hit-ê thàn-ióng-khì, chīu-sī put-chí tòk ê khì, lī-khui huìh, āu-lái pūn-chhut. Koh tī hì ê lái-bīn huìh tit-tiòh ióng-khì; hit-ê ióng-khì

chham·teh chiū liām-piⁿ piⁿ chheng -âng ;
 chhin-chhiūⁿ án-ni o ê huìh tī hì ê lāi-bīn
 siông-siông piⁿ chòe hó ê huìh ; chiū tāi-
 seng kàu sim, āu-lāi tui mèh-kng koh-chài
 liū-hêng lāi iúⁿ-chhi thong seng-khu.

58—Huìh nā lâu-chhut seng-khu ê gōa-
 bīn, bô lōa-kú oē kian-tàng ; che sī in-ūi
 huìh ê lāi-bīn, ū si ê chit tī-teh, lī seng-khu
 chiū piⁿ-chòe si, lāi pāk-tīⁿ hit-ê huìh-lūn
 kiat kui-bô; só chhun·ê, chhin-chhiūⁿ chúi
 ê khoán -sit, chiū-sī huìh-chiap, iáh kio
 huìh-chúí.

Siat-sú huìh tú-tú-á lâu-chhut, chiū ēng
 kui-pha ê tek-á lāi phah, huìh-lāi ê si oē
 tīⁿ tī tek-á, chiū bōe oē kian-tàng.

Lūn sim.

59—Sim ê hêng-thé, iok-liók chhin-
 chhiūⁿ kun-thâu-bú ê tōa, kùí tī heng-
 khám·nih, khah óa tī chó-pêng. Téng-bīn
 khah khoah, khah nēg iū-pêng, kio chòe
 sim-tóe; ē-tóe sòe khoah chiam, khah nēg
 chó-pêng kio chòe Sim-chiam. Sim sī hō
 hì só hām·teh, sim ê gōa-bīn ū mō'h lāi

pau kio chòe Sim-i, sī put-chí kng-kút, òe siⁿ tin-ék, hō sim òe oah-tāng

60—Sim ê lāi-bīn pun chòe sì ê pāng ; chiaⁿ-pēng sī kio chòe lū-siōng-pōng, iū-hā-pōng; tò-pēng sī Chó-siōng-pōng, chó-hā-pōng; nng-ê siōng-pōng, thau-hā-pōng, nā - sī chó-iū-pēng lóng bô saⁿ-thàng ; siōng-hā-pōng ê tióng-ng ū mng keh-teh, hō huìh òe chìn, bōe thè. Tī iū-pēng hit ê mng ū saⁿ-iáp, só-í kio chòe saⁿ-sìⁿ mng; tī chó-pēng ê mng ū nng-iáp, kio chòe siang-sìⁿ mng, iáh kio chóng-méh-mng. Tak ê mng ē-tóe ū kúi-nā-tiâu ê kun pāk-liân tī hā-pōng ê piah. Huìh tui siōng-pōng teh lâu-lòh hā-pōng, mng ka-kī òe khui. Hā-pōng ū huìh móa-móa, chiaⁿ kiu, mng-sìⁿ chiū that-bát hit ê mng, hō huìh bōe tò-thè.

61—Seng-khu ê hōe-kng lóng chū-chip lâu tī chīn-tōa ê, lô-bé kui tī nng-tiâu kio chòe siōng chóng-hōe-kng, hā chóng hōe-kng; chí nng-tiâu thau tī sim ê iū-siōng-pōng. Iū-hā-pōng ū hì-méh-kng, chit-ê hì-

méh-kgng sī tùi chia khí, thàu kàu hì, Chó-siōng-pông ũ hì-hôe-kgng sî-tiâu sī hō huìh tùi hì lâu kàu sim. Tùi chó-hā-pông khí ũ tōa ê méh-kgng kio chòe chóng-méh-kgng. Chó-hā-pông jip chóng-méh-kgng ê mn̄g, iū-hā-pông jip hì-méh-kgng ê mn̄g, chí n̄ng-ê só-chāi ũ mn̄g kio chòe poàn-goát-mn̄g; i ê khoán-sit sī ehhin-chhīuⁿ saⁿ-ê tè-á, i ê lō-ēng sī hō huìh ōe chìn-chêng, bōe tò-thè.

62—Sim ê lō-ēng sī hō huìh ōe liū-hêng thong seng-khu.

Pháiⁿ ê huìh tùi bi-si-kgng chū-chip tī hôe-kgng lâu-jip téng-ē n̄ng-ê chóng-hôe-kgng kàu sim ê iū-siōng-pông; tùi siōng-pông lâu-lòh iū-hā-pông, sim kiu sòe, lāi-bīn khah bô só-chāi, huìh bōe tò lâu siōng-pông in-ūi ũ saⁿ-sîⁿ-mn̄g chó-tòng i, kō-put-chiong tiòh chōaⁿ chhut hì-mih-kgng. Hit ê hì-mih-kgng ê káu, iáh ũ poàn-goát-mn̄g, huìh chhut sim chiū bōe koh jip khì, kō-put-chiong tiòh chìn-chêng kĩaⁿ kàu bì; hì-méh-kgng khui-chhe ná sòe kàu

bé-liu sī ìu-ìu ê bī-si-kg̃ hun-sòan tī hì ê lāi-bīn, ū pau hì-lāi ê khi-phā.

63—Huìh teh keng-kè hì, sit-lòh hit-ê pháiⁿ ê thàn-ióng-khì chōe-chōe, iáh tùi khi-phā tit-tiòh ióng-khì. Jip hì hit-ê huìh sī o-sek ê, taⁿ tit-tiòh ióng-khì saⁿ-chham teh, sek-tī chiū pìⁿ chheng-âng.

64—Pháiⁿ ê huìh án-ni pìⁿ chòe hó sī tī hì-nih ê bī-si-kg̃. Hit-ê bī-si-kg̃ chiām-chiām sok-óa saⁿ-háp chòe chit-ê; ná sok-óa ná tōa, kàu lō-bé chòe hì-hōe-kg̃, sì-tiâu, jip chó-siōng-pông. Huìh tùi siōng-pông lâu-lòh hā-pông, hā-pông chit-ê kiu nng-siⁿ mng̃ koaiⁿ-teh, huìh bōe koh jip siōng-pông, bô pát-tiâu-lō thang chhut, ko-put-chiongtiòh tùi chóng-méh-kg̃ chhut-khì; chóng-méh-kg̃ ê káu iáh ū poàn-goát-mng̃, chhin-chhiūⁿ hì-méh-kg̃ ê mng̃ chit-poaⁿ-iūⁿ, só-í huìh bōe tò-tng̃ lâu-jip sim, put-tek-í tiòh chìn-chêng tùi méh-kg̃ kiāⁿ-khì. Tak ê-méh-kg̃ iá hkhui-chhe kàu put-chí sòe ê bī-si-kg̃. Bī-si-kg̃ sī jū-jū chhin-chhiūⁿ bāng, thong

seng-khu piàn-piàn ū, kàu bô làng chit-chiam-bé ê ūi; chóng-sī thâu-mng, chng-kah, phê ê gōa-hu, hit-ê só-chāi bô bī-si-hng, bô huìh.

Thong seng-khu tui bī-si-kng ê huìh tit-tiòh iúⁿ-chhī, thiu chhut i só beh ēng ê chit, iah hēng hit-ê ēng liáu bô lō-ēng ê mih, án-ni bī-si-kng ê huìh ūn-ūn-á pìⁿ chòe pháíⁿ. Bī-si-kng aū-lāi háp-óa chòe hôe-kng; pháíⁿ ê huìh ūn - ūn - á chū - chip tī chóng-hôe-kng, koh-chài jip tī sim ê iū-siōng-pōng; án-ni iū-goân chit-lìn chit-lìn siōng-siōng teh kĩaⁿ.

65-Huìh kĩaⁿ chit-lìn ū jip sim nng pái, thâu-chit-pái sī jip sim ê iū-pēng, keng-kè hì nih, chīukoh-chài jipsim; nā-sī tē-jī-pái sī tui sim ê chó-pēng. Sim ê chó-iū pēng lóng bô saⁿ-thàng, tui iū - pēng kàu chó-pēng tek-khak tiòh keng-kè hī, hit-ê lō khah kùn; nā beh tui chó-pēng kàu iū-pēng, lō sī chám-jiân khah hng, tiòh keng-kè seng-khu ê mèh-kng, bī-si-kng, hôe-kng, lō-bé chiah oe kàu sim ê iū-siōng-pōng.

Lūn sim ê ki ê khùi-lát.

66—Chiàu téng-bīn só kóng siōng-pông ê lō-ēng sī tiòh siu jip huìh hō i lóh hā-pông nā-tīaⁿ; hā-pông ê lō-ēng sī hō huìh chōaⁿ-chhut liú-hēng, só-í tiòh ēng khùi-lát khah chōe. Siōng-hā-pông lái pí, siōng-pông ê ki khah pòh, hā-pông khah kâu; nā-sī chó-hā-pông lái pí iū-hā-pông, chó-hā-pông ê ki khah kâu khah ôe chhut-lát, che iáh sī ū iân-kò, in-ūi chó-hā-pông hō huìh chōaⁿ-chhut liú-hēng thong-seng-khu; iū-hā-pông sī hō huìh keng-kè hì nā-tīaⁿ, sī khah kùn ê lō, chiū khah m-sái chhut-khùi-lát. Chó-hā-pông ê ki, pí iū-hā-pông ê sī tēng-pē kâu; ôe kiu ê lát iáh sī tēng-pē; chó-iū ê hā-pông, lái-bīn ê khang-khak tōa sòe sī chha-put-to píⁿ, ôe tóe tit huìh chha-put-to chit-níu ê chōe.

Lūn sim tín-tāng.

67—Sim ê ki siōng-siōng teh chhun kiu, tui chhut-sì kàu sí, sim put-sī teh phók lóng bô thēng chit-khek-á-kú; sim nā hiòh

lâng chiū sí. Sim teh tín-tāng ê hoat-tō sī tīaⁿ-tiòh; n̄ng ê siōng-pông t̄ai-seng kiu chit-ē, jiân-āu n̄ng-ê hā-pông chiaiah kiu, chiū hioh-khùn chit-tiáp-á-kú, sūi-sī chiū koh kiu chit-ē, iū goân sī tui siōng-pông t̄ai-seng, jiân-āu tui hā-pông. Siōng-pông chit-ē kiu bēng-pék chiū liām-piⁿ chhun chit-ē, lāi-bīn ū khang-khak ê só-chāi, huìh thang sūn-sè lâu jip-khì kàu n̄ng-ê siōng-pông ū huìh chhiong-móa, hā-pông chiū chhun chit-ē huìh thàn sè-bīn tui siōng-pông lâu-lóh hā-pông.

Lūn sim ê siaⁿ.

68—Sim phók chit-ē ōe thiaⁿ - kìⁿ hit-ê siaⁿ ū n̄ng-iūⁿ. Hī-khang nā àⁿ tī heng-chēng nih, chiū ōe thiaⁿ-kìⁿ lāi-bīn ê siaⁿ, chiū-sī sim teh phók ê siaⁿ, t̄ai-seng thiaⁿ-kìⁿ khah bān koah tng ê siaⁿ, chiū-sī huìh chhiong sim-pông ê mng-hō, mng khui ê siaⁿ; tē-jī ê siaⁿ sī khah kín koah té ê, chiū sī huìh tui mēh-kng keng-kè, poàn-goát-mng koaiⁿ ê siaⁿ, án-ni ōe thiaⁿ-kiⁿ sim teh phók n̄ng-hō ê siaⁿ, jiân-āu chiū chiām-sī hioh tiáp-á-kú.

Lūn mèh.

69—Tng sim-pông kiu hit-sî liáu-āu, piàn seng-khu ê mèh-kng̃ ũ huìh chhiong-móa, só-í sio-sòa tín-tāng, i ê kín-bān sī kap sim ê tín-tāng sio-tāng; ũ só-chāi hit-ê mèh-kng̃ phū khah chhut tī phē ē-tóe, hit-só-chāi nā bong ōe chai teh khí-lòh, teh tín-tāng. Chhiú-óaⁿ ê piⁿ kap pìn-piⁿ ōe bong mèh chai i ê khí-lòh sī kap sim ê chhun kiu saⁿ ìn-tap; mèh khah kùn tī sim, chiu khah tãi-seng tè i khí-lòh, lī sim khah hng̃ chiu khah lô-bé tè i khí-lòh.

70—Sim phók ê hoat-tō bô tĩaⁿ-tiòh, ũ ióng-lám kín-bān ê cheng-chha, lâm-hū ló-iù ê bô tāng; koh chit-lâng ê kín-bān bô sio-tāng, chiàu seng-khu ê ióng-lám lâi piàn-ōaⁿ i ê mèh, só-í i-seng siông-siông lâi bong-mèh thang chai seng-khu ê in-toaⁿ.

Chiàu pêng-siông ê hoat-tō tak-lâng ê mèh-kó chit-hun ê tióng-kan phók 72 ē, chóng-sī ũ lêng mèh phók khah kín, ũ lêng khah bān. Koh eⁿ-á sī put-chí khah kín, lâu-lêng khah bān. Lêng teh khùn sī khah

bān, teh chhut-lát chòe-kang sī khah kín, án-ni khòaⁿ sim-teh phók sūi-jiân ū kín-bān ê hun-piat iáu-kú lóng bô thêng. Siat-sú chit-lâng ê sim tín-tāng, chit-hun ê tiong-kan sī phók 70 pái, chiū-sī chit-jit 10.0800 pái, tak-ní chiū phók 3679.2000 pái. Sūi-jiân phók kàu biah chōe pái, iáu-kú lóng bô siân, lóng bô hiòh-khùn.

Seng-khu ê sio-lō.

71--Huìh teh liú-hêng m̄-nā lái iúⁿ-chhī seng-khu, ū koh chit-hāng ê kong-iōng put-chí iàu-kín, chiū-sī hō seng-khu oē sio-lō.

Hân-sú-chiam nā kām tī chhùi-lāi, chiàu pêng-siōng oē khí kàu 98 tō, put-lūn kôaⁿ-thiⁿ, joah-thiⁿ, lóng sī án-ni; só-í thang chai lêng sio-lō m̄-sī tui gōa-bīn tit-tiòh, sī tui lái-bīn chū-jiân hoat-chhut.

72--Lâng kôaⁿ-thiⁿ chhēng-saⁿ khah chōe sī síaⁿ-sū? M̄-sī hit-ê saⁿ pún ū sio tī teh, put-kò sī pau-bát seng-khu ê sio-khì, hō i bōe chhut gōa-bīn. Chhì chiong chit-ê tê-koàn tóe kún-chúi, nā pau bát-bát,

kàu kú-kú iáh oē sio ; siat-sú tê-koàn ê chúí sī léng ê, sui-bóng pau chīn-kú, kàu lō-bé sī iū-goân léng, lóng bōe sio; chhēng saⁿ ê tō-lí iáh sī án-ni, só-í lāng chhēng-saⁿ sī ài bián-tit tháu-chhut i ê sio-khì, nā-sī sin-si hō i chhēng chōe-chōe nía saⁿ iáh bōe sio.

73—Gín-ná ê khì-méh khah ōng, só-í khah sio-lō. Lāu-lāng huib liú-hēng khah bān, chīu khah léng-khì, khah kiaⁿ kōaⁿ.

Lāng tín-tāng á-sī chòe kang, khì-méh chīu khah kín, éng oē khah sio-lō, só-í kōaⁿ thi^o ê sī lāng khah ài chhut-lát, joáh-thiⁿ lāng khah m̄-ài chòe kang. Seng-khu kōaⁿ m̄ táh-tiòh chhut-lát kiáⁿ á-sī chòe kang kàu sio-sio.

74—Lāng phò^a-pī^o seng-khu ê léng-jiát oē piàn-ōaⁿ. Jiát-pī^o it-hoat ke-thi^o i ê jiát ū sī kàu 105 tō, khah ke ; làu-thò-chèng chīu pí pēng-siông put-chí khah léng.

Chiah ê oáh ê mih ê tióng-kan, i ê léng jiát iáh bô saⁿ-tāng. Chiáu ê lūi sī siók tī put-chí sio-lō ê mih. Hí, pih, ku, chōa, hit-hō chúí-chòk ê lūi siók tī léng-khì ê mih.

75—Lâng oáh òe phì-jū chhin-chhīuⁿ hé teh tòh. Hiâⁿ-hé iàu-kín ū nng-hāng; chit-hāng tiòh ū mih thang sio, koh chit-hāng iáh tiòh khong-khì pang-chān i tòh. Hé tòh ê hoat-tō sía tī ē-tóe; put-lūn chhâ á-sī iū ê pún-chit ū thàn put-chí chōe, teh tòh ê sí hit-ê thàn ê chit kap khong-khì lāi ê íóng-khì saⁿ-háp pìⁿ chòe Thàn-íóng-khì.

Hé nā bô thiⁿ chhâ chīu òe hoa khì, in-ūi bô mih thang sio; koh, hé iām-iām nā khàm bát chīu òe sit, che sí in-ūi bô tit-tiòh khong-khì lāi ê íóng-khì só-í bōe tòh. Aì hō hé khah iām, ēng sìⁿ lāi iát chīu tit-tiòh íóng-khì khah chōe, só-í tòh khah kín, chhâ iáh sí khah sióng-tiōng.

76—Lâng oáh tī sè-kan thang pí-phēng chhin-chhīuⁿ hiâⁿ-hé. Só chiáh ê mih thang pí-phēng chhâ; chhoán-khùi sí tit-tiòh íóng-khì. Hit-ê íóng-khì tī huìh-lāi sì-kòe liú-hēng, chīu kap lâng seng-khu lāi ê thàn chit saⁿ-háp pìⁿ chòe thàn-íóng-khì, āu-lāi chhoán-chhut chhin-chhīuⁿ téng-bīn í-keng ū kóng.

Lâng bô chiah òe gō-sí, sī chhin-chhīuⁿ hé bô thiⁿ chhâ òe hoa-khì. Lâng bô chhoán-khùi iáh òe sí, sī chhin-chhīuⁿ hé khàm bát òe sit.

Lūn khip-kg̃.

77—Seng-khu chha-put-to tak só-chāi m̄-nā ū bī-si ê huìh-kg̃, iáh ū pát-hō ê bī-si-kg̃, kio chòe bī-si-khip-kg̃. Bī-si-hiuh-kg̃ sī tui tōa pun-chhe chiām-chiām ná sòe, jiân-āu tui kék sòe ê chiām-chiām ná háp ná tōa. Bī-si-khip-kg̃ m̄-sī án-ni; khoán-sit sī chhin-chhīuⁿ chhīu-kun, chit-ê chhīu-kun sòe-sòe ê sì-sòaⁿ tī thô ê lāi-bīn, ūn-ūn-á háp ná tōa; bī-si-khip-kg̃ iáh sī án-ni, iù-iù sì-sòaⁿ tī seng-khu, ūn-ūn-á háp ná tōa.

78—Khip-kg̃ ê tióng-ng chōe-chōe só-chāi ū khip-hút, i ê tōa sòe bô tiāⁿ-tiòh, ū ê tōa chhin-chhīuⁿ hêng-jín, ū ê chhin-chhīuⁿ bí-liáp ê sòe.

79—Khip-kg̃ ê lāi-bīn só lâu ê êk, sī chheng-chheng chha-put-to chhin-chhīuⁿ.

huih-chiap. Chiah ê khip-kng khah-chōe sio-liâm háp chòe chóng-khip-kng, thau tī nâ-âu ê tōa-hōe-kng; só-í i lâi-bīn ê chiap ōe kap huih saⁿ-chham.

80—Tī pak-tó-lāi iáh ū khip-kng chōe-chōe ê kio Tiông-khip-kng; tng-á ê lâi-phê m-sī kng-kng, sī chhin-chhiūⁿ jiông ê khoán-sit, ū chhi-chhi iù-iù, chit-chhùn sù-hong lâi sng i ê chhi iok-liók ū chit-bān ê chōe. Chit-ê tiông-khip-kng chiū-sī tī chhi ê lâi-bīn, án-ni sī lī-piān tui sió-tng-á ê lâi-bīn sub-jip i ê ióng-chiap, āu-lāi ōe chham huih.

Só chiah ê mih.

81—Lâng só chiah ê mih chha-put-to lóng-chóng ū chúi chham-teh, iáh ū chōe-chōe pát-hāng ê chit tī-teh, tãi-liók thang pun chòe saⁿ-ê lūi.

82—Tē-it ê lūi sī ū Tām-khì ê mih. Koe-nng-chheng, gū-lin-piáⁿ, chiaⁿ-bah, che lóng ū tām-khì put-chí chōe, i ê lō-ēng sī lâi iúⁿ-chhi seng-khu ê ki-bah.

83—Tē-jī ê lūi sī ū Thàn ê mih. Chit-ê thang koh pun chòe nng-hō; chit-hō sī Thng ê lūi; hoãn-nā lāng só chiah ê mih lāi-tiong nā ū chhiu-ka ê chit, á-sī chiu" ê chit tī-teh, siau-hòa ê sí òe piàn-hòa chòe chhin-chhiu" thng ê khoán-sit; só-í chit-~~h~~" ê mih iah thang sng sī siok tī chit-e thng ê lūi. Koh chit-hō sī Iū ê lūi, chí nng-hō ê lūi, lāi-tiong ū thàn ê chit chōe-chōe; i iàu-kín ê lō-ēng sī hō seng-khu sio-lō. Tiàm tī pak-hng chīn-kôa" ê só-chāi, hiah ê lāng khah ài chiah iū chōe-chōe, sī in-ūi seng-khu khiàm chit-hō ê chit pang-chān i sio-lō.

84—Tē-sa" ê lūi sī tōe-nih só chhut Thō-chit ê lūi, chhin-chhiu" thih, jiu, lín, he, iām, ki", hit-hō ê lūi, Lāng só chiah ê mih lāi-tiong khah-siông ū hām tām-pòh chit-hō ê chit tī-teh, chóng-sī iām khah siông ū lēng-gōa ēng lāi sī"-mih.

85—Chiah-ê chit lóng sī hah tī seng-khu ê lō-ēng; lāi-tiong ū hāng khah òe iú"-chhi ki, ū hāng khah òe iú"-chhi kut á-sī

náu, á-sī chhùi-khí; koh lái-bīn ū hāng iáh khah ōe hō seng-khu sio-lō; só-í lāng lái chiah m̄-thang hān-tiāⁿ chit-hāng ê mih nā-tiāⁿ; khah-hó tiòh chiah kúi-nā-hō ê mih, chiah hō seng-khu khah ōe tit-tiòh lī-ek.

86—Chiaⁿ-bah put-chí hó ōe iúⁿ-chhī ki; iū ê lō-ēng sī hō seng-khu sio-lō, chóng-sī nā choan-choan chiah chiaⁿ-bah cháiⁿ-iūⁿ ōe tit-tiòh sio-lō, á-sī choan-choan chiah iū, cháiⁿ-iūⁿ thang iúⁿ-chhī sin-thé ê ki bah.

87—Gū iūⁿ ê bah sī put-chí hó ê mih, thang iúⁿ-chhī seng-khu ê ki bah; ti-bah khah ū iū tī-teh ōe hō i sio-lō, só-í khah háp kôaⁿ-thiⁿ ê lō-ēng, chóng-sī ti-bah ê lái-bīn ū-sī ū kék-sòe ê thāng tī-teh, nā bô chú put-chí thiám, lāng nā chiah chiū ōe siⁿ-thò^a tī seng-khu ki-hu ê lái-bīn, hō i put-chí kan-khó, kiám-chhái kàu ōe sí iáh ū, só-í bah tek-khak tiòh chim-chiok chú put-chí sék, chiah thang chiah.

88—Leng ê lái-bīn ū kúi-nā hāng ê chit tī-teh put-chí háp seng-khu ê lō-ēng; siat-

sú lāng nā ko-put-chiong tiòh kan-ta
 chiah chit-hāng ê mih, leng chiū-sī pí pat-
 hō ê mih khah hó. Thang khòaⁿ sòe-hàn
 ê eⁿ-á kú-kú kan-ta chiah leng iáu-kú ôe
 phauh tōa. Nng iah sī hó thang iúⁿ-chhi
 seng-khu, chóng-sī nā chú siuⁿ sèk nng-
 chheng chiū oh siau-hòa. Mī-hún tē-it pèh
 ê, i ê kong-iōng bōe pí-tit jī-kè hún, in-
 ūi chit-ê jī-kè hún ê tióng-kan ū kúi-nā
 hō kim-lūi ê chit tī-teh, put-chí ū lō-ēng
 ôe iúⁿ-chhi kut kap chhùi-khí.

Ké-chí tú-hó sèk sī háh lāng ê lō-ēng;
 nā siuⁿ chhiⁿ á-sī kè-hun chiū m̄-thang
 chiah, sī ôe sún-hāi hō lāng lâu-sia.

89—Téng-bīn í-keng kóng hiāⁿ-hé nā bô
 thiⁿ chhâ chiū ôe hoa-khì; chbin-chhiūⁿ
 án-ni lāng oah-teh iah tek-khak tiòh chiah
 kiám-chhái kúi-nā-jit bô chiah, chiū ôe
 siau-sán, sī in-ūi tui pún-sin só ū chek-chū
 ê, thiu chhut lái ēng; hiah-ê nā lóng-chóng
 ēng liáu, iū-goân bô chiah, chiū bô-lōa-kú
 ôe gō-sí.

90—Ták-jit só tiòh lim chiah lái pó só

siau-chhut ê sī bô tiaⁿ-tiòh; teh chòe kang tiòh-bôa chiū khiàm khah chōe, nā êng-êng teh chē chiū khiàm khah chió. Gín-nā m̄-nā tiòh pó só siau-chhut ê, iah tiòh chiah khah ke hō i ōe chiām-chiām tōa.

Tōa-hàn tak-jit só ēng ê bí-niū iok-liók lâi kóng, só chiah ê sī chha-put-to chit-kun chap-sì-niú, só lim ê chha-put-to nūg-kun sì-niú; án-ni tak-jit só lim-chiah iok-liók ū sì-kun, chiū chit-niú só ēng tit ū 1460 kun, chiū-sī chap-sì-tàⁿ gōa. M̄-nā sī tui lim-chiah lâi siu-jip, tak-ni chhoán-khùi iah ū siu-jip ióng-khì, iok-liók 600 kun ê giáh. Sui-jiân siu-jip hiah chōe, seng-khu iah bô sím-mih khah tâng, che sī in-ūi só chhut ê kap só jip ê sī chha-put-to píⁿ; só jip ê nā khah-chōe, hit ê chhun ê chek-chū-teh, chiū lêng khah pui; só chhut ê nā khah chōe, chiū lêng ōe siau-sán. Thang phì-jū chhin-chhiūⁿ lêng chòe seng-lí, só siu-jip ê chíⁿ, pí só khai-chhut ê chíⁿ khah chōe chiū ōe thàn; só siu-jip ê, pí só chhut nā khah-chió chiū ōe sih-pún.

Siau-hòa.

91—Í-keng kóng leng sī put-chí oe íúⁿ-chhī seng-khu ê mih, chóng-sī nā bô chiah beh ēng pát-hō ê hoat-tō lâi hō gū-leng oe chham huìh tī méh-kgng nih, án-ni bōe-oe íúⁿ-chhī seng-khu. Tiòh chiah lóh-khì, hō i tãi-seng jip ūi, siau-hòa chiah ū lō-ēng.

92—Mih jip chhùi tiòh pō, chit-hāng sī beh hō i ìu-ìu, chiah oe khah khoài siau-hòa; koh chit-hāng sī hō i oe chham nōa. Nōa sī saⁿ-tùi ê hùt só siⁿ-chhut ê, lâi lūn-ték chhùi-lāi. Chiah ê hùt, chit-tùi tī hī-á ē, chit-tùi ē-hoài ē, koh chit-tùi tī chih-ē; ū sí lāng siⁿ un-ài, chiu-sī hit-ê hī-á-ē ê hùt ū chéng. Chiah-ê hùt só lâu ê nōa ták-jit iok-liók ū kun-gōa. Han-chú, bí, béh, hit-hō ū chiuⁿ ê chit chōe-chōe; hit-ê chit nā chham nōa oe pìⁿ chòe thng ê khoán-sit, á-sī tī pak-tó-lāi tit-tiòh tiⁿ-bah ê chiap iáh oe hō i pìⁿ chòe thng; só-í chiah png m-thang pa-lun-thun, tiòh pō hō i chham nōa chiu hit-ê chiuⁿ ê chit oe pìⁿ thng, khah ū

lō-ēng thang iúⁿ-chhī seng-khu.

93—Mih pō liáu chham nōa hō i kút-kút, chīu thun lōh-khì, tùi chiáh-kng lōh tī ūi ê lāi-bīn ; ūi ū chhut ūi-tin lāi siau-hòa só siu ê mih ; ūi iáh ū tín-tāng lāi chhék hiah ê mih, hō i khah kōe siau-hòa ; siau-liáu chīu pìⁿ chòe phú-sek ê thng lóng-chóng iū ê chit iūⁿ-khì, phū tī téng-bīn. Ūi-kháu ū mn̄g kio Hiu-būn, lāi cháh i, hō só chiáh ê mih bōe kín-kín chhut-khì, theng-hāu kàu siau-hòa hó-sè, jiân-āu chiah hō i chhut. Kiám-chhái lāng thun chiáh gūn-á, líu-á, chíⁿ, hit-hō bô lō-ēng ê mih, hiu-būn chīu bô chót-tòng i, sī hō i liām-pìⁿ oē chhut.

Mih tī ūi-nih siau hó chīu jip sió-tng, tī hia tit-tiòh koaⁿ só chhut ê táⁿ, tìⁿ-bah ê chiap, kap kúi-nā hō ê chiap ; i ê lō-ēng sī hō iū ê chit oē pìⁿ iù-iù ê liáp lāi saⁿ-chham ; āu-lāi chit ê phú-sek ê thng pìⁿ-chòe khah ng pèh ê sek, chīu-sī kio chòe ióng-chiap.

94— Sió-tng sī kui-tiâu ê kng, iòk-liók

25 chhioh ê tng, áu-lâi áu-khì tī pak-tó-lâi. Sió-tng ê lâi-hu khòaⁿ sī chhin-chhiūⁿ jiông, nā ēng hàm-kiaⁿ lâi khòaⁿ sī chhin-chhiūⁿ mng-mng ê chhi. Hit-ê lâi-hu chit-chhùn sù-hong ū chhi iok-liòk chit-bân ê chōe. Tak chhi ê lâi-bīn ū huìh-kng káp khip-kng lâi suh jip hit ê íong-chiap, hō i áu-lâi chham-huìh sì-kòe lîu-hêng lâi iúⁿ-chhi seng-khu.

Só chia^h ê mih tī ū-nih ê só-chai, ū ê sī hō ūi-lâi ê hōe-kng suh-jip, chiū tãi-seng chham huìh; ū ê sī theng-hâu kàu sió-tng ê lâi-bīn, chia^h hō khip-kng suh-jip, khah lô-bé chham huìh. Án-ni thang chai lêng só chia^h ê mih siau-hòa-âu ū lô-ēng ê lóng kui tī huìh; káp huìh saⁿ-chham lîu-hêng lâi iúⁿ-chhi seng-khu; bô lô-ēng ê pàng-chhut.

Lim-chia^h ê hoat-tō.

95— Lêng tek-khak tiòh lim-chia^h, nā bô ôe gō sí; chóng-sī lim-chia^h tek-khak tiòh chia^h ôe tit-tiòh lī-ek.

Nā chiáh siuⁿ kín, tit-tiòh nōa bô kàu-giáh
 lâi chham-teh, koh pō bô siáⁿ ìu chiū khah
 oh siau-hòa. Chiáh iáh tiòh chún-chat, m̄-
 thang chiáh kàu pá-tiūⁿ, ták-lâng tiòh
 chiàu i ê lèk-liōng chiáh. Chhut-lát chòe
 kang ê, chhin-chhiūⁿ kng-kīo, phah-thih,
 hit-hō ê lêng tiòh chiáh khah chōe; chòe
 khin-khó ê lêng thang chiáh khah chió.
 Iáh tiòh chiàu thiⁿ-khì lâi chiáh; kōaⁿ-thiⁿ
 ōe kham-tit chiáh khah ū iū ê mih, bah
 iáh thang chiáh khah chōe; nā-sī joáh thiⁿ
 chiū tiòh chiáh ké-chí, chhài, hit hō khah
 chheng ê mih. Koh chit hāng iàu-kín ê sī
 m̄-thang chiáp-chiáp chiáh tiám-sim; chit
 tng chiáh liáu tiòh thèng-hāu kúi-nā tiám-
 cheng, ì-sù chiū-sī thèng-hāu hō hiah ê
 mih siau-hòa; koh chit hāng sī hō ūi ōe
 hioh-khùn.

Gín-ná chiū m̄-sái thêng kàu hiah kú,
 chóng-sī iáh m̄-thang chiáp-chiáp chiáh.
 Eⁿ-á teh chiáh leng, khí-thâu ê sī nng
 tiám-cheng-kú tiòh chiáh chit-pái; ná tōa
 ōe kham-tit ná thêng khah kú. Lêng siōng

siông ũ chhò-gō, eⁿ-á nā háu chiū liâm-piⁿ
 hō i chiáh leng, án-ni chiū hō hit ê eⁿ-á
 koàiⁿ-sì taùh-taùh chiah; nā chún-chat hō
 ī tīaⁿ-tiòh ê sī-tng, sī put-chí khah hó ê
 hoat-tō.

Koh chit hāng tú-tú chiah pá m̄-thang
 liâm-piⁿ thak chheh, á-sī chòe kang; tiòh
 hiòh-khùn tiáp-á-kú hō seng-khu ũ kí-hōe
 thang pī-pān siau-hòa ê sū.

Teh chiah ê sī lāng nā chheng-sim
 chiū só chiah ê khah òe lī-ek i; nā iu-būn,
 á-sī ut-chut, siu-khì che lóng sī chók-tòng
 siau-hòa ê sū.

Koh chit-hāng khah iàu-kín; chiū-sī
 lāng teh io-kíaⁿ, nā tú-tiòh put-chí siu-
 khì ê sī, tek-khak m̄-thang hō eⁿ-á chiah-
 lin; in-ūi i siū-khì òe tōng-tiòh i ê lin, hō
 i piⁿ-pháiⁿ, put-chí òe siong-hāi eⁿ-á, ũ-sī
 òe tì-kàu hō eⁿ-á phòa-pīⁿ; kàu hō i sí iah
 bat.

Chiàu téng-bīn só kóng ê, lim-chiah ê
 hoat-tō ũ kúi-nā-hāng iàu-kín. It. Tiòh
 chiah tú-hó òe iúⁿ-chhī seng-khu ê mih.

It. Tiòh chiàu-sí-tng; m̄-thang tauh-tauh chiah.

It. Tiòh chiah kàu tú-hó pá chiū soah, m̄-thang siuⁿ-chōe, tiòh chiàu tak-lâng ê lèk-liōng.

It. Tiòh ūn-ūn-á chiah, pō hó-sè, m̄-thang kóaⁿ-kín chiah, tit-tit pa-lun-thun.

It. Teh chiah ê sí tiòh chheng sim.

96—Lâng nā siōng-siōng chiàu téng-bīn ê hoat-tō, chiū khah bōe hoān-tiòh sim-khì-thiàⁿ ê pīⁿ; in-ūi chit ê pīⁿ khah-siōng sī tui lāng hoān-tiòh chiah ê hoat-tō só tì ê; phò-a-pīⁿ sui-jiân ōe i-tit, lêng-khó lim-chiah ê sí tak-hāng tiòh chiàu hoat-tō hō seng-khu m̄-bián tú-tiòh phò-a-pīⁿ. Phì-jū pio-á sin ê sí khì-khū lóng sī hó, nā lām-sám ēng tì-kàu pháiⁿ, sui-jiân siu-lí kàu hó, iáh m̄ tát-tiòh iáu-bē pháiⁿ ê sí khah ióng.

Mih chiah-liáu, tī ūi nih tiòh chham ūi-tin chiah ōe siau-hòa. Kiám-chhái lāng chiah siuⁿ chōe, á-sī in-ūi phò-a-pīⁿ ūi-tin bô kàu thang hō hit ê mih lóng-chóng

siau-hòa; chit ê ũi sī sio ê só-chāi, chiah ê mih bô siau-hòa, iah kú-kú hē tī hit-ê sio ê só-chāi chiū òe hoat-pháiⁿ; kiám-chhái òe hō láng thờ-chhut, kiám-chhái òe chek-chū-teh tì-kàu ũ pīⁿ.

Lūn òe siong-hāi seng-khu ê mih.

97—Lâng só chiah ê mih, ũ ê put-chí òe siong-hāi Seng-khu ê, chhin-chhīuⁿ a-phiàn, bók-hui-a, chiú, hit hō. Iah ũ pát-mih pí chiah ê khah bô lī-hāi, m̄-kú ēng siuⁿ chōe kiám-chhái òe gāi-tiòh seng-khu. Tak-hō ê hun, ko-pi-tê, tê-sim-tê, nā ēng siuⁿ chōe-chiū ũ-sī òe siong-hāi seng-khu. Chiú ê lāi-bīn ũ hé-chiú ê chit tī-teh; chit ê chit òe tì-kàu tak só-chāi ê náu-kun hō i bōe thàn láng ê ì-sù, só-i chiah-chiú siuⁿ chōe, kha bōe chāi-chāi kiâⁿ, chhiú bōe chòe kang, chhùi kóng bōe bēng. Nā chiah koh khah chōe, chiū òe tōng-tiòh náu-chhé, chiū chùi kàu m̄-chai thiⁿ-tōe. Nā chùi thè ê sī, chhiú gī-gī chhoah, thau-khak hīn, lóng bô sóng-

khoài ; tiòh thèng-hāu kú-kú chiah òe
 chiàu-goân. Chit hō ê mih tãi-seng éng
 sī m̄ hah lāng ê chhùi, khah siông ū hō
 i kan-khó chhin-chhīuⁿ tók-mih chit-poaⁿ
 iūⁿ. Pát hāng mih nā bô lī-kháu, chīu m̄
 ài koh-chài chiah, nā-sī chīu, a-phiàn, hit-
 hō mih, sūi-jiân bô lī-kháu, hoán-tng hō
 lāng kan-khó, iáu-kú òe giàn·i, ná chiah
 ná tiâu, kàu lō-bé chīu oh-tit-kóe. Nā bē
 bat chiah ê, chīu bōe giàn·i, só-í m̄ tãh tiòh
 lóng bô ēng hit-hō ê mih khah-hó. Lāng
 tiòh put-chí sòe-jī m̄-thang bak·tiòh hit-
 hō ê mih, kiaⁿ-liáu āu-lâi ài kóe iah bô
 hoat-tit.

Náu-pō.

98—Náu-pō sī pun chòe náu, náu-chhé-
 kun kap náu-kun. Náu sī pah-thé ê tióng-
 kan tē-it oah-lêng ê mih ; kìⁿ-nā kak-n̄gō
 ūn-tōng, khòa-lū, siūⁿ, chiah-ê lóng-sī tui
 náu chhut, só-í tiòh ū thâu-khak-óaⁿ-kut
 lâi pau chit-ê náu-chhé, hō i put-chí ún-
 tàng. Náu-chhé ê hêng-sè lí-lí-á chhin-
 chhīuⁿ koe-n̄ng ê khoán-sit, tóe móa tī hit-

ê thâu-khak-óaⁿ.nìh. Ū saⁿ-têng ê mớⁿh lái pauⁿteh, chiū-sī kio chòe náu-kun-i, náu-sip-i, náu-huih-i. Chit-ê huih-i ū bì-si-huih-kng chōe-chōe ê, hō huih put-chí chōe lái lū-hêng thang iúⁿ-chhī chit-ê náu.

99—Náu-chhé pun chòe tōa-náu, kap sió-náu. Tōa-náu tī téng-thâu ê só-chāi; téng-bīn ū lih-hūn lái pun chòe nng-pêng, kio chòe chó-náu kap iū-náu; koh ū chōe-chōe hōe-hūn khut-khut khiok - khiok chhin-chhiūⁿ hùt-thô-jīn ê khoán-sit; hun-tiong ê khang-khiah ū chhim-khín bô saⁿ-tâng, tē-it chhim ê chha-put-to chit-chhūn chhim; kok lāng ê náu-chhé ê hūn iáh bô sio-tâng. Eⁿ-á ê hūn khah bô chhim iáh bô sīm-mih bēng; kàu tiong-liân chiū khah-bēng. Sió-náu khng tī tōa-náu ê āu-kak, chha-put-to chhin-chhiūⁿ sòe ê kun-thaubú ê tōa. I ê hūn ê khoán-sit m̄-sī chhin-chhiūⁿ tōa-náu ê oan-oat, sī tit-tit.

Náu ê gōa-bīn sī hé-hu-sek ê chit, lái-bīn sī pēh ê chit, nā-sī pēh-chit ê lái-bīn, ū só-chāi iáh ū hé-hu-sek ê kiát tī-teh.

100— Lâng ê lêng-thong tì-sek ti-kak lóng sī tùi náu chhut ê; chit-ê náu nā tiòh - siong, á-sī phah - pháíⁿ, lêng chiū khám-khám gām-gām, kiám-chhái kàu tian-gōng iah oe; só-í thang chai náu sī koán lêng-lāi ê sū, hō lêng oe lêng-thong.

Náu tiòh chhai-pôe; sòe-hàn ê sī tiòh khui i ê lêng-khiàu, chiah oe lêng-thong, nā lóng bô chhai-pôe, kiaⁿ-liáu oe it-khiàu put-thong, bô ki-khiàu.

101—Náu iah tiòh sòe-jī chiàu-kò i, ū-sī tiòh hō i hioh-khùn, nā tit-tit káng-kìu chbeh kàu siān, chiū khah bōe gâu-siūⁿ, nā chhiáⁿ hioh tiáp-á-kú khi chòe pát-mih ê sū, hō náu chhiáⁿ hioh-khùn, āu-lāi chiū put-chí khah oe chhim siūⁿ. Lâng teh khùn ê sī náu ū hioh-khùn, iah ū tit-tiòh huìh thang iúⁿ-chhī i lâi pó só ēng-liáu ê chit. Thák-chbeh lêng ēng náu khah chōe, só-í iàu-kín tiòh khùn kàu-giah; ták-lâng tiòh khùn chhit - poeh - tiám - cheng-kú, chóng-sī ū lêng khiàm khah chōe, ū lêng khiàm khah-chió. Eⁿ-á tiòh khùn tē-it

chōe, gín-ná pí tōa-lâng iáh tiòh khùn
khah-chōe; lāu-lâng khah m̄-sái; chiū-sī
pīⁿ-pīⁿ hē ê lāng iáh bōe sio-tāng.

Náu-chek-kun.

102— Náu-chek-kun sī kap náu sio-
liân, khnḡ tī ka-chiah-kut ê lāi-bīn, chiū-
sī lēng-chhūn-kut ê chhé: gōa-bīn iáh ū saⁿ-
tēng ê i pau-teh, chhin-chhiūⁿ náu chit-
poaⁿ-iūⁿ, chóng-sī chit ê lāi-bīn sī hé-hu-
sek ê chit, gōa-bīn sī pēh ê chit, tú-tú kap
náu tui-hoán.

Náu-kun.

103— Náu-kun sī chhin-chhiūⁿ sòⁿ, sì-
kòe thòⁿ kàu thong seng-khu; gōa-bīn sī
pēh ê chit, lāi-bīn sī hé-hu-sek ê chit. Náu-
kun ū nnḡ-hō ê lō-ēng; chit-hō sī tui gōa-
bīn lāi thong-ti náu, hō lāng ōe kak-ngō,
ōe chai seng-khu gōa ê sū; chit-hō sī kio
chòe jip náu-kun. Koh chit-hō ōe bēng-
lēng ki, hō i ōe thàn lāng ê ì-sù lāi chhun
kiu, chit-hō kio chòe chhut-náu-kun.

104— Lāng put-lūn beh chòe sīm-mih,

sī tùi náu tãi-seng chú-ì, náu-kun chiū liâm-piⁿ bēng-lēng kàu ki, hō i ōe thàn i ê ì-sù, put-lūn sī hō i chhun á kiu, bô m̄-thàn i ê bēng-lēng. Taⁿ siat-sú hit-ê koán bó só-chāi ê chhut-náu-kun lâi koah-tnḡ, sūi-jiân ū chú-ì beh hō hit só-chāi tín-tāng, iáh bōe thàn i, só-í ōe chai sī tùi chhut-náu-kun lâi hoan-hù ki chiū ōe chhun-kiu.

Phê ê lâi-bīn ū náu-kun chōe-chōe, só-í kiám-ehhái chhák-tiòh, á-sī sio-tiòh, á-sī put-lūn bong sím-mih-mih, chiū liâm-piⁿ ōe chai; taⁿ siat-sú hit ê koán bó só-chāi ê jip-náu-kun lâi koah-tnḡ, chiū hit só-chāi lóng m̄-chai thiaⁿ, m̄-chai chiūⁿ; in-ūi án-ni thang chai hit-ê jip-náu-kun sī koán kak-ngō ê tãi-chì.

105—Phê ê náu-kun ōe hun-piat sio-léng, chhō-iù, tâm-ta, iáu-kú bōe hun-piat tiⁿ, kiâm, sng, khó; chia-h-ê sī háp tī chhùi-chih ê náu-kun só ōe hun-piat ê. Hit-ê jip ê náu-kun ōe pun kúi-nā hō ê, chhin-chhiūⁿ tī bák-chiu-lâi ê náu-kun ōe hun-

piat kng-âm, hō lāng ōe khòaⁿ-kìⁿ tī hī-khang ê, sī hun-piat siaⁿ-im, hō lāng ōe thiaⁿ-kìⁿ; tī phīⁿ-khang-lāi ê, sī hun-piat phang-chhàu; tī chhùi-chih ê, hō lāng ōe chai kiâm-chiáⁿ, sng khó; tī phê ê hō lāng nā bong tiòh mih ōe hun-piat sī tōa-sòe, chhō-iù, sio - léng, khin - tâng. Chiah -ê lóng-sī iàu-kín hō lāng chai seng-khu gōa ê tãi-chì; siat-sú bō chiah-ê chiū bōe kak-ngō, thang pí-phēng chhin-chhiuⁿ lāng koaiⁿ tī kaⁿ-lô lāi.

Náu-kun ê lūi.

106—Náu-kun ōe pun saⁿ-ê lūi, chiū-sī ka-chiab, thâu-khak, kap chú-hô ê naú-kun.

Ka-chiah naú-kun ū 31 tùi, chiū-sī tùi naú-chek-kun só hoat-chhut ê. Ták-tiâu ê thâu ū pun chēng-āu nng-chhe; hit-ê chēng-ê, nā koah-tng chiū siók tī hit-tiâu só koán ê só-chāi chiū bōe tín-tāng; hit-ê aū ê nā koah-tng chiū i só koán ê só-chāi sūi-bóng ōe tín-tāng, nā-sī m-chai thiaⁿ. Tī

io ê só-chāi hit ê naú-chek-kun nā tiòh-siong, siók tī hit só-chāi lóh lái, hit-tng lóng bōe tín-tāng iáh m̄-chai thiaⁿ; tī téng-tng iū-goân hó-hó chiàu-kū; só-í in-ūi naú-chek-kun tiòh-siong kha-chhiú piàn-sūi chiū-sī chit-ê iân-kò.

107—Thâu-khak ê naú-kun ū 12 tùi; chiū-sī tùi naú-chek-kun ê thâu kap naú-ē-tóe só hoat-chhut ê. Tē-it tùi sī kàu phīⁿ nih lái koán phīⁿ ê sū. Tē-jī tùi kàu bak-chiu-jín koán khòaⁿ ê sū. Koh ū saⁿ-tùi sī lái koán bak-chiu ê ki hō i ōe chhun kiu, chiah hō bak-chiu ōe tín-tāng. Ū chit-tùi kàu hī-khang koán thiaⁿ-kìⁿ, iáh ū ê tī chhùi-lāi hō lāng ōe chai chu-bī; ū-ê kàu seng-kng koán siaⁿ-im, iáh ū ê tī bīn'nih lái koán hí-lō ê bīn-sek, tak-tiâu ê naú-kun ū tiāⁿ-tiòh ê só-chāi hō i koán.

Hī-khang.

108—Hī-khang sī put-chí thong ê khi-kū, i ê lō-ēng sī hō lāng ōe thiaⁿ-kìⁿ. Thang pun chòe saⁿ-ê só-chāi, chiū-sī gōa, tióng, lái ê hī.

Gōa-hī sī tùi gōa-bīn khí kàu hī-bô úi-chí, ũ hī-á-tún, iáh ũ hī-khang-kg̃. Hī-á-tún sī phê pau nn̄g-kut kg̃-lian; tī tiong-ng ũ hī-khang-kg̃, chhim chha-put-to chit-chhùn. Kg̃ ê lāi-bīn ũ chit-tēng mò h cháh-teh kio chòe hī-bô, siók oe kio hī-kia̍.

109—Hī-bô koh jip-khì ũ chit-khang chiū-sī tiong-hī, ē-tóe ũ chit-ê kg̃, chiū-sī hī-khì-kg̃, thàu kàu chiah-kg̃.

Tiong-hī ê tiong-ng, ũ saⁿ-tè sòe-sòe ê kut saⁿ-liân saⁿ-óá; lāng chiong i ê khoán lâi hō i ê miâ; chit-ê kio chòe thui-kut, chit-ê kio tiam-kut, koh chit-ê kio teng-kut, teng chiū-sī bé-táh-thèng.

110—Khoán thiaⁿ-kìⁿ ê tē-it iàu-kín chiū-sī lāi-hī. Kháu-bīn ũ chit-ê khang chha-put-to chhin-chhiūⁿ chit-liáp-béh ê tōa, kio chòe Se. Thàng tī chit só-chāi ũ saⁿ-ê pòⁿ-khoân ê kg̃ kio chòe chēng, āu, gōa ê khoân-kg̃; iáh koh ũ chit ê kg̃-lê ê chōa hō chòe lê-hūn.

Lāi-hī ê se, khoân-kg̃ kap lê-hūn lóng ũ chúí tī-teh; hī-náu-kun ê bé-liu iáh tī hia.

Lūn thiaⁿ-kìⁿ ê hoat-tō.

111—Taⁿ chit-ê kî-khá ê khi-kū í-keng piān cháiⁿ-iūⁿ oē thiaⁿ-kìⁿ? Tiòh tãi-seng liòh-liòh-á gī-lūn siaⁿ-im ê tō-lí, chiū chit-ê thiaⁿ ê hoat-tō khah oē hiáu-tit.

Eng chit-tè chiòh-thâu nā tìm-lòh chúí, liām-piⁿ khòaⁿ-kìⁿ chúí-bīn ū chúí-hūn chhin-chhiūⁿ khoân, ná khui ná khoah; chhin-chhiūⁿ án-ni mih nā saⁿ kháp-tiòh, khong-khì ê lāi-bīn iáh ū hūn ná ūn ná-tōa; chóng-sī khong-khì ê hūn m-sī chhin-chhiūⁿ chúí-bīn ê hūn, píⁿ-píⁿ ê khoân; khong-khì ê sī téng-ē chiu-úi lóng ū hūn, nā-sī lāng ê bák-chiu bōe khòaⁿ-kìⁿ, in-ūi khong-khì sī bōe khòaⁿ-kìⁿ ê khi. Chit-hō khong-khì ê hūn nā jip lāng ê hī-khang; kháp-tiòh hī-bō hō i sih-sih-chùn; óa tī hī-bō nih hí saⁿ-tè sòe-tè ê kut tè i tín-tāng, tui chí saⁿ-tè kut thoân kàu lāi-hī ê chúí, chúí chiū ek, hō hī-náu-kun chiap-láp hit ê hūn, tui án-ni chiū liām-piⁿ oē hun-piat siaⁿ-im. Che chiū-sī thiaⁿ-kìⁿ ê hoat-tō, chóng-sī chit-ê cháiⁿ-iūⁿ hō lāng oē thiaⁿ-

kìⁿ sī chin ò-biāu, lāng bōe chai kàu hit-ê tóe-tì; sī bān-hāng mih ê Chú pī-pān tak-hāng hó-sè lóng háp tī lāng ê khiàm-kheh.

112— Tak -hō ê siaⁿ lóng-sī tùi hit-ê chhut siaⁿ ê mih teh chùn; chùn khah bān siaⁿ-im chiū khah kē, chùn khah kín siaⁿ-im chiū khah koáiⁿ, nā-sī chùn siuⁿ-kín, á-sī siuⁿ bān lāng ê hī-khang chiū lóng-bōe thiaⁿ-kìⁿ hit-ê siaⁿ. Siaⁿ tiòh ũ khong-khì lâi ín-chhōa kàu lāng ê hī-khang chiaⁿ oe thiaⁿ-kìⁿ, nā bô khong-khì chiū bōe thiaⁿ-kìⁿ. Chit-biáu ê tióng-kan oe chhōa kàu 110 tng ê hng; chhin-chhiūⁿ pāng-chhèng ê sī lāng nā tiàm tī chhèng-piⁿ-nih, khui-chhèng chiū liām-piⁿ thiaⁿ-kìⁿ i ê siaⁿ. Nā hng-nih teh khòaⁿ tãi-seng khòaⁿ hé chhut, thêng kúi-nā biáu kú jiân-āu thiaⁿ-kìⁿ i ê siaⁿ; che sī in-ūi kng pí siaⁿ kiāⁿ put-chí khah-kín; chit-biáu ê tióng-ng kng oe kiāⁿ-tit lāk-bān lí ê hng, siaⁿ chí-ū kàu 110 tng ê hng nā-tiāⁿ, só-í tãi-seng khòaⁿ-kìⁿ chhèng tân ê hé, jiân-āu thiaⁿ-kìⁿ

i ê siaⁿ; thang án-ni liòh-liòh-á kek sng hit-ê chhut-siaⁿ·ê sī hng á kün.

Bák-chiu.

113—Bák-chiu ê lō-ēng sī koán khòaⁿ-kìⁿ ê tãi-chì; i ê khoán-sit sī chhin-chhiūⁿ kiu, jip tī bák-chiu-u ê só-chāi; khoah chha-put-to chit-chhùn, chhim káu-hun. I ê ūi ū kúi-nā tēng, gōa-tēng sī gán-pék-i kap gán-bēng-i, tē-jī-tēng sī gán-huih-i kap gán-liâm, tē-saⁿ tēng sī náu-kun-i.

114— Bák-chiu-kiū pun nng-ê pāng, chēng-pāng khah sòe, āu-pāng khah tōa; lāi-bīn lóng ū chúi, nng-pāng ê tióng-ng ū mih chhin-chhiūⁿ siang-pēng phòng ê pō-lê ê khoán-sit, i ê lō-ēng sī hō kng ōe siā jip chio tī náu-kun-i, miā kiò chheng-chu. Chit-ê chheng-chu ōe ka-kī khah phòng khah nah; khòaⁿ kün ê mih chiū khah phòng, khòaⁿ-hng chiū khah píⁿ. Thang ēng nng-ki pit liáh-tit lāi chhì-khòaⁿ, chit-ki lī bák-chiu lāk-chhùn, chit-ki lī chhioh gōa; teh khòaⁿ hit-ki hng ê, kün ê khòaⁿ

bô siáⁿ-bêng, sī bŭ-bŭ, nā khòaⁿ hit-ki khah kŭn ê, chiū hng ê khah bô bêng, nng-ki bōe ōe píⁿ-píⁿ bêng, sī in-ūi khòaⁿ kŭn ê, chheng-chu tiòh khah phòng, khòaⁿ hng ê tiòh hō i nah khah píⁿ. Mih nā siuⁿ óa chiū khah kan-khó khòaⁿ, bák-chiu ōe tiam, chóng-sī chheng-chu ū ê pún-jiân sī siuⁿ phòng, nā-sī án-ni chiū khòaⁿ hng khah bô bêng, khòaⁿ mih éng ài thèh khah-óa bák-chiu; che kio chòe kŭn-sī.

Lâng kàu khah ū hê cheng-chu chiām-chiām khah píⁿ, kŭn ê mih chiū khòaⁿ khah bô bêng, só-í lâu-lâng nā bô kòa bák-kiaⁿ, khòaⁿ mih éng ài thèh khah khui. Hit-ê chheng-chu ū sí tng-lô, lâng chiū chiⁿ-mí; i-seng ōe koah bák-chiu thèh chhut chheng-chu; i-hó liáu-āu tiòh kòa phòng ê bák-kiaⁿ lái thòe chheng-chu chiū ōe khòaⁿ-kìⁿ.

115—Chheng-chu kap bêng-i ê tióng-kan ū chhin-chhiūⁿ íⁿ-íⁿ ê mng-lí, hō chòe gán-liâm, khoah chha-put-to pòⁿ-chhùn; sek-tī ták-lâng bô sio-tâng, ū lâng sī ơ, ū

ê lâm, chang, hé-hu, chhiah, kúi-nā hō ê sek.

116—Gán-liâm ê tióng-ng ū chit ê khang kio chòe tông-chú; tông-chú ū-sî tōa, ū-sî sòe, sī tùi gán-liâm ê chhun-kiu; tī kng ê só-chāi chīu kiu sòe, tī àm ê só-chāi òe chhun tōa. Nā tī àm-pâng chhut-khì chīn kng ê só-chāi lāng éng ài thīⁿ jit, che sī in-ūi tông-chú tōa, kng siuⁿ-chōe, só-í chhì bák; nā thèng-hāu tiáp-á-kú kàu kiu sòe chīu bōe. Tī kng ê só-chāi hut-jiân jip tī àm-nih, khí-thâu khòaⁿ bōe bêng, thêng tiáp-á-kú chīu òe khòaⁿ-kìⁿ put-chí hiān, che sī in-ūi tī kng-nih tông-chú kiu-sòe, jip àm-nih iáu-bē chhun tōa, kng bô kàu-giáh chīu khòaⁿ bōe-kìⁿ, āu-lâi chhun tōa chiū ná ū khòaⁿ-kìⁿ.

Náu-kun-i kap náu-kun.

117—Gán-kiū lāk-hūn ê gō-hūn ū pau náu-kun-i, iáh kio náu-i. Gán-náu-kun sī tùi náu-i ê āu-bīn khí, thâu kàu náu-chhé, chí nng-hāng sī koán khòaⁿ ê tãi-chì put-chí iàu-kín ê. Náu-kun-i sūi-bóng sī pòh-

póh, iáu-kú thang pun kúi-nā chân; chit-chân sī náu-kun-si pài-liat chhin-chhiūⁿ tit-sòaⁿ, ũ ê chiam-chiam, ũ ê píⁿ-píⁿ, chit-chân sī hō chòe kan-chân. Ū chân náu-kun-si kiát iù-iù ê tiám, iah ũ chân sī jū-chhiáng-chhiáng chhin-chhiūⁿ loān-bāng, chiah-ê lô-bé lóng sī kap gán-náu-kun saⁿ-chiap.

118—Lâng put-lūn khòaⁿ sím-mih-mih i ê hêng-siōng tui tông-chú chio jip bak-chiu-lāi, i ê siōng chio tī náu-kun-i, chhin-chhiūⁿ ũi tī hia, chóng-sī put-chí sòe; gán-náu-kun chiū thong-pò kàu náu-chhé, lâng chiū liām-piⁿ hun-piat mih ê hêng-siōng kap sek-tī, che chiū-sī kio chòe khòaⁿ-kìⁿ.

119—Kok bāng mih ê siōng chio tī bak-chiu-nih, mih kè-khì liáu, i ê siōng iáu-kú tī bak-chiu-nih ê náu-kun-i thêng chit-tiap-á-kú chiah ôe bô-khì, bôe liām-piⁿ bô-khì. Chhì chiong chit-ki chóa-lián tiám-hé lâi bú hō i seh, hit-ê kng keng-kè bak-chiu, ôe khòaⁿ-kìⁿ chhin-chhiūⁿ íⁿ-íⁿ ê

khoân, án-ni thang chai kng í-keng kè-liáu, iáⁿ iáu-kú tī-teh, kng koh-chài lâi, iáⁿ chiū kap i sio-chiap, só-í khòaⁿ-kìⁿ chhin-chhiūⁿ khoân.

120—Náu-kun-i ū só-chāi khah gâu khòaⁿ, ū só-chāi khah bōe khòaⁿ. Náu-kun khí, hit só-chāi lóng bōe khòaⁿ-kìⁿ, sī chhin-chhiūⁿ chhiⁿ-mí. Thang ēng chóa lâi ūi nng-tiám saⁿ-pâi, lī nng-saⁿ-chhùn, tui chó-bak ng-khì, chiong hit-ê ūi tiám ê chóa thèh lī bak-chiu chit-chhioh hng, iū-bak tit-tit siòng chó-pêng ê tiám, hit-sī ōe khòaⁿ-kìⁿ nng-tiám lóng bēng, chiong hit tiuⁿ chóa ūn-ūn-á thèh ná-óa, āu-lâi ōe khòaⁿ-kìⁿ chit-tiám nā-tiāⁿ, che sī in-ūi iū-pêng ê tiám tú-tú chio tī náu-kun-i hit-ê chhiⁿ-mí ê só-chāi, só-í bōe khòaⁿ-kìⁿ; nā koh thèh khah óa chiū iū-goân koh khòaⁿ-kìⁿ nng-ê tiám.

121—Bak-chiu sī put-chí pó-pòe ê mih, só-í pī-pān ták-hāng chiâu-pī lâi pó-hō i. Bak-chiu-jin chhim jip bak-chiu-u, siang-pêng kap téng-ē lóng ū ki sūi-piān thang

tng-lún, án-ni nā ài khòaⁿ bìn-chêng ê mih,
 á-sī piⁿ-thâu ê mih, m̄-sái siông-siông oát-
 thâu, nā-sái chit-ē tng-lún chiū thang
 khòaⁿ-kìⁿ. Bák-chiu téng-ē ham ũ phê
 chhin-chhiūⁿ mng, oe khui, oe háp, nā ũ
 sím-mih mih tit-beh jip chiū ka-kī oe nih
 lái pó-hō bák-chiu.

Bák-chiu-phê ê kíⁿ ũ bák-chia-mng, sī
 hō tin-ai khah bōe jip. Bák-kíⁿ iah ũ chhun
 tām-pòh ê iū, hō i bōe sio-liâm.

Bák-chiu-u ê téng-bìn ũ bák-sái-hút,
 chha-put-to chhin-chhiūⁿ hêng-jin ê tōa;
 i ê kong-ēng sī oe siⁿ-chúi lái siông-siông
 lūn-ték bák-chiu. Bák-chiu ê lái-kak ē-tóe
 ũ nng-tiâu sòe-sòe ê kng, bák-sái tui
 chiah-ê kng lâu-lòh phīⁿ-khang lái, ún-ún-
 á ta·khì; nā thī-khàu, bák-sái siuⁿ chōe,
 lâu bōe lòh, chiū móa-chhut tī bìn. Kiám-
 chhái eng-tiòh, bák-chiu liâm-piⁿ ũ bák-
 iū khah chōe lâu-chhut lái sóe chhut-khì.

Khòaⁿ-kìⁿ ê hoat-tō.

122—Lâng siūⁿ ũ kek chhut hit-ê khòaⁿ-
 kìⁿ ê khoán-sit sī liòh-liòh-á thang phì-jū

thiaⁿ-kiⁿ ê khoán-sit. Thiaⁿ-kiⁿ sī in-ūi
khong-khì lāi ê hūn kháp-tiòh hī-bô. Lâng
phah-sng khòaⁿ-kiⁿ sī in-ūi kng iáh ū chhut
chit-hō ê hūn kháp-tiòh náu-kun-i ê kan-
chân chiaⁿ oe khòaⁿ-kiⁿ; chóng-sī hit-ê
hūn m̄-sī khong-khì teh ek ê hūn; lâng
phah-sng káⁿ ū lēng-gōa pát-hāng ê chit
pí kok hāng ê khì put-chí khah pòh; phah-
sng hit-ê chit ê lāi-bīn ū hūn, chiaⁿ oe hō
lâng khòaⁿ-kiⁿ hit-ê kng; iáh phah-sng hit-
ê chit tōa-bú-sì-kòe tak só-chāi lóng ū,
chiū-sī kàu thiⁿ kék hng ê chhiⁿ iáh ū, só-í
oe khòaⁿ-kiⁿ i ê kng.

Lūn chiàu-kò bák-chiu.

123—Lâng ê bák-chiu sī pó-pòe ê mih,
eng-kai tiòh sòe-jī chiàu-kò chhin-chhiūⁿ
pó-chu; siàu-liân ê sí nā bô chiàu-kò, kiaⁿ-
liáu kàu lâu chiām-chiām pāi-hoāi. Ū kúi-
nā hāng tiòh sòe-jī ti-hông, kiaⁿ-liáu oe
hām-hāi bák-chiu. Chit-hāng, àm ê só-chāi
lóng m̄-thang khòaⁿ-chheh, á-sī chòe iù-
kang, che put-chí oe sng-bák, khí-thâu

súi-jiân bô sím-mih siong-kan, nā-sī āu-lái
 ōe chek-siáu seng-to ná kú ná hoe. Koh
 gín-ná siá-jī m̄-thang à^o-à^o, hō bák-chiu
 siu^o-óa, che iáh ōe phah-phái^o bák-chiu.

Kūn-sī ê lāng sī chheng-chu siu^o-phòng,
 só-í tiòh kòa nah ê bák-kia^o lái pó i. Lāu
 lāng khòa^o bô bēng tiòh kòa phòng-kia^o,
 m̄-thang beh lún m̄ kòa, ēng i ê bák-chiu
 siông-sè lái chin, kia^o-liáu ōe khah khoài
 phah-phái^o i ê bák-chiu. M̄-thang hō thì-
 thâu ê ēng chu-á sóe bák-chiu, lēng-khó
 tiòh sūn-kí-chū-jiân. Tùi gōa-bīn sóe bák-
 chiu phê chiū hó.

124— Siat-sú lāng bák-chiu chòe thia^o,
 khan āng-kun, tiòh ēng chheng-chúi tak-
 jit tùi gōa-bīn sóe kúi-nā-pái, ēng chóa-
 phê lok tī thâu-hiáh, lái jia^oi, bián-tit hō
 kng chhiah-bák. Ū sí bák-chiu chòe thia^o,
 bô sòe-jī chiàu-kò, hoán-tng sī lām-sám
 ēng i lái chòe ìu-kang, kiám-chhái ōe tì-
 kàu chhi^o-mí. Siat-sú ū eng-tiòh kàu put-
 chí tiam m̄-thang jê. Bák-chiu tiòh pàng-
 khoeh tiáp-á-kú, kiám-chhái ka-kī ōe lâu

bák-iû sôe chheng-khì; nā bōe lâu-chhut
 thang tùi bák-chiu-phê tiòh-koâiⁿ khí-lâi,
 hō i tè bák-iû lâu-chhut, á-sī chiong bák-
 phê péng khí-lâi khòaⁿ hit-ê eng-ia tī sím-
 mih só-chāi, thang ēng hoat-tō khin-khin
 chhit khí-lâi.

Chhùi-chih.

125— Chhùi-chih ê kong-iōng chiū-sī
 hō láng ôe hun-piat chu-bī. Chih-bīn ū saⁿ-
 hō ê chhì kio chòe chih ê tōa-chhì, tiong-
 chhì, sió-chhì. Tōa-chhì iok-liók ū poeh-
 liáp nā-tiāⁿ, tī chih āu-pò^a ê tiong-ng, pāi-
 liát chhin-chhīuⁿ jīn-jī. Tjong-chhì pí tōa-
 chhì khah chōe, sì-sò^a pāi-liát tī chih ê
 bīn, chóng-sī tī chih-chiam, pí chih-āu
 khah chōe. Sió-chhì tī chih ê chēng-pò^a,
 nā ēng hián-bī-kiaⁿ lâi khòaⁿ ū chhin-
 chhīuⁿ iu-iu, kék-sòe ê mng. Chih ê tióng-
 ng ū mèh-kg, hōe-kg, náu-kun, koh ū
 sòe-sòe ê nōaⁿ-hút siⁿ nōaⁿ lâi lūn-ték chih.

Lūn-phīⁿ.

126— Phīⁿ sī koán-lí phīⁿ bī, thang pùn

chòe lāi-gōa lāi gī-lūn. Chhut-biān tī bīn-
 nih sī gōa-phīⁿ, siu-khng tī kut-khang ê
 lāi-bīn sī lāi-phīⁿ. Gōa-phīⁿ ê khoán-sit tak
 kok bô tâng. Tiong-kok-lâng ê phī^p-nīu sī
 khah píⁿ, Se-kok-lâng ê sī khah koáiⁿ.
 Phīⁿ-nīu ē-tóe sī phīⁿ-chiam, phīⁿ-chiam ê
 piⁿ-á sī phīⁿ-sit, chiam ê ē-bīn sī phīⁿ-tóe.
 Tóe ū nng-khang kio chòe phī^p-khang;
 khang ê lāi-bīn ū hoat-mng, sī chhoán-
 khùi ê sī thang tè khong-khì-lāi ê tín-ai,
 bián-tit hō i jip-khì lāi siong-tioh hì. Phīⁿ-
 khang sī tui phīⁿ-khang-kháu khí, kàu
 chiáh-kgú ūi-chí Phīⁿ-khang ê lāi-bīn ū
 náu-kun sòaⁿ-sòaⁿ pài-liat tī phē-lāi sī
 thang hun-piat phang chhàu.

Lūn bong.

127—Phē-lāi tak só-chāi ū náu-kun só-
 í bong mih ōe liām-piⁿ hun-piat chho-iù,
 sio-léng, ngī-nng, iáh ōe hun-piat mih ê
 khoán-sit; chóng-sī tak-só-chāi ê phē
 bōe píⁿ-píⁿ hun-piat, chng-tháu-á-bé kap
 chhùi-tūn-phē khah gâu hun-piat. Lán

khah-siông sī óa-khò bák-chiu lái hō lán
 chai mih ê khoán-sit, nā-sī chhiⁿ-mī ê tiòh
 bong chiah òe chai mih sī íⁿ á-sī sì-kak, á-
 sī koàiⁿ-kē. Lán thang ēng bák-chiu khòaⁿ
 chheb, chhiⁿ-mī ê bōe, só-í Se-kok bat pī-
 pān chheb, i ê jī-hēng chhòng phū ê, chhiⁿ-
 mī ê lāng nā ēng chng-thâu-á bong òe
 hun-piat hit-ê jī lái thak.

128- Téng - bīn só gī-lūn ê gō-hāng,
 chiū-sī thiaⁿ, khòaⁿ, phīⁿ, chhiⁿ-chu-bī, kap
 bong, sī kio chòe ngó-koan, iàu-kín sī hō
 lāng òe hun-piat seng-khu gōa ê mih, nā
 bô chiah-ê chiū òe chhin-chhiūⁿ khám-
 gōng ê lāng, sī kap chhā-chháu bô koh-iūⁿ.

Sai-hū ài beh chòe hó ê kang-hu, tek-
 khak tiòh ēng lái ê khi-kū ; chòe-bák ê
 sūi-jian put-chí gâu, i ê ke-si nā tun só
 chòe ê chiū m-hó. Lāng ê seng-khu thang
 phí-jū sī sim-su ê khi-kū ; seng-khu nā
 khám-khó só chòe ê kang thái-thó òe hó.
 Ióng-kiaⁿ ê seng-khu sī pí kim-gūn khah
 hó; sòng-hiong-lāng nā ióng-kiaⁿ, sī pí ũ
 pīⁿ ê hó-giah-lāng khah ũ hok-khi. Lán ê

seng-khu sī Siōng-tè só hō lán ê khi-kū, tek-khak tiòh sòe-jī chiàu-kò, iáh tiòh ēng i lâi kui êng-kng tī Siōng-tè.

129—Siàu-liân ê sī seng-khu khah siông sī íong-kīaⁿ, nā sòe-jī chiàu-kò, tak-hāng ê tãi-chì chún-chat, kàu lâu chiū khah íong-kīaⁿ; khó-sioh siàu-liân ū sī lām-sám phah-sng i seng-khu ê lát, kàu tú-tiòh pīⁿ chiū oh-tit koh hók-tò. Tī pêng-siông ê sī sūn-siòk chiàu-kò i ê seng-khu, che sī iông-īⁿ, kàu ū phòe-pīⁿ ê sī chiah beh lâi chiàu-kò kàu chiàu-goân sī put-chí khah oh. Lâng nā ū chíⁿ lâi pàng-lāi, só ēng ê lóng sī lī-sek, bô ēng-tiòh pún-chíⁿ, nā án-ni chiū hit-ê pún-chíⁿ, siông-siông tī-teh; nā tak-ní chhim tām-pòh, chiū bô lōa-kú pún-chíⁿ òe lóng-chóng liáu. Seng-khu ê khùi-lát thang phì-jū chhin-chhiūⁿ hit-ê khoán-sit; nā liông khùi-lát bô ēng siuⁿ kè-thâu, án-ni sī chhin-chhiūⁿ ēng lī-sek nā-tiāⁿ, bô gāi tiòh pún-chíⁿ; nā bô liông khùi-lát ēng siuⁿ kè-thâu, sī chhin-chhiūⁿ m-nā ēng lāi-chíⁿ nā-tiāⁿ, liân pún-chíⁿ sòa

chhim·khi. Chòe pē-bú ê lāng nā òe gâu
chiàu-kò in ê kiáⁿ-jī put-chí òe lī-ek tī í ê
seng-khu. Kàu tióng-sêng ê sī hit-ê ū
chiàu-kò ê, pí hit-ê bô chiàu-kò ê khah-
iáⁿ chōe-chōe.

130-Ū kúi-nā-hāng kiu sīⁿ-miā ê hoat-
tō, lāng nā chai kiám-chhái òe kiu pát-
lāng. Lāng ū-sī hut-jiân-kan sīu-siong, i ê
sim khah siông hun-loān bōe hiáu-tit tiòh
cháiⁿ-iūⁿ chòe, nā ū chai-iáⁿ ê lāng tī-teh
thang ēng hoat-tō lái kiu, chiū put-tì-kàu
siong-bēng.

131-Lāng nā tiòh-siong koah-tiòh mèh-
kng, hit-ê huìh sī khah āng chōaⁿ-chhut,
nā-sī koah-tiòh hōe-kng hit-ê huìh chiū
khah o, án-ni thang hun-piat mèh-kng á-sī
hōe-kng. Huìh nā lâu siuⁿ-chōe chiū chiām
chiām sit cheng-sīu, bô lōa-kú òe sí, só-í
iàu-kín tiòh hō huìh chí, siat-sú kha-chhiú
mèh-kng tiòh-siong tiòh kín-kín tui tiòh-
siong ê téng-bīn pāk-ân; á-sī hōe-kng nā
koah-tng tiòh pāk tī tiòh-siong ê ē-bīn, nā
sái ēng pò á-sī chhiú-kun phah-kat, kat

tiòh óa tī tiòh-siong ê só-chāi lâi pāk ân-ân; kiám-chhái khah sió-khóa nā-sái ēng chúí lâi sóe kàu chí huìh chiū kàu-giáh; āu-lâi hō tiòh-siong ê khang-chhùi háp-óa ēng pò pau kúi-nā-jit chiū òe hó.

132—Siat-sú lāng seng-khu-nih ê saⁿ hō hé sio, chhiat-chhiat m̄-thang cháu, nā cháu, sī òe iát-hé hō i khah iām; tiòh tó tī thô-kha lâi hoan-sin teh i sit; tē-it hó tiòh ēng phē á-sī pò lâi pau chiah òe hip-sit. Seng-khu nā sio'tiòh, iàu-kín tiòh pau-bát bián-tit kìⁿ-hong. Tāi-seng thang so-iū ēng mī-hoe lâi pau-bát, āu-lâi thang pī-pān he-hún-chúi chit-hun, iū chit-hun saⁿ-kiáu, ēng koe-mn̄g lâi chhéng. He-hún-chúi ê khoán-sit sī ēng he-hún lâi kiáu-chúi hō i chē chheng, jiân-āu chiong chiah-ê chheng-ê piàⁿ-khì lâi ēng.

133—Siat-sú lāng poah-lòh chúí kàu beh kek-sí, í-keng kiu i khí lâi tiòh chhut-lát pang-chān i chhoán-khùi; tāi-seng tiòh hō i péng-phak, khui i ê chhùi hō chúí òe thờ-chhut; āu-lâi tó thán-chhiò, ēng saⁿ-á

in khò tī io-kut, i ê chhiú tiòh khiú koàiⁿ
 chīu khong-khì òe jip i ê hì, jiân-āu koh
 hō i sūi-lòh, sūn-sè ēng siang-chhiú jh-óa
 i ê heng-háh, hō khong-khì pek-chhut ;
 chhin-chhiūⁿ án-ni chit-hun ê kú tiòh
 chhòng chap-gō pái, pang-chān i chhoán-
 khùi. Chiàu chit-ê hoat-tō lâi ēng sūi-jiân
 kúi-nā tiám-cheng ê kú, ū sí òe kiu hit-hō
 ê láng hō i hōe-hūn.

Siat-sú láng chiáh a-phiàn-ko kàu beh
 sí; iàu-kín tiòh liâm-piⁿ hō i thờ; hit-ê thờ
 ê hoat-tō thang ēng kai-loáh chit-thng-sí,
 kiáu sio-chúi chit-óaⁿ, koàn hō i thun; lóng
 m̄-thang hō i tó, hō i chē, tiòh chbah hō i
 tit-tit kiáⁿ, hō i bōe khùn-tit; nā ū ko-phi-
 tê phàu put-chí kâu hō i chiáh iáh hó.

Kut.

Tùi 1 kàu 17.

- 1 Seng-khu ê lâi-bīn, kut ū lōa-chōe ?
- 2 Kut ū sím-mih lō-ēng ?
- 3 Kut thang pun kúi-ê khoán ?
- 4 Kut sī ēng sím-mih chit lâi háp-chiâⁿ.ê?
- 5 Aì hun-chhut kut ê seng-chit tiòh cháiⁿ-iūⁿ ?
- 6 Cháiⁿ-iūⁿ thang hun-chhut i ê tē-chit?
- 7 Sòe-hàn ê sí chí nng-hō ê chit cháiⁿ-iūⁿ pun ?
- 8 Tōa-hàn chí nng-hō ê chit sī cháiⁿ-iūⁿ?
- 9 Lâu-lâng ê kut sī cháiⁿ-iūⁿ ?
- 10 Kut tióng-ng ê chng ū sím-mih lō-ēng ?
- 11 Kut nā phah-chih, chih-hūn ê só-chāi cháiⁿ-iūⁿ ?
- 12 Kut sio-chiap ê sí siáⁿ-sū m̄-thang tín-tāng?
- 13 Siáⁿ-sū tiòh sòe-jī hō i tit?
- 14 Kut-i sī sím-mih?
- 15 Kut-lūn ê mó-h chhut-iū sī sím-mih lō-ēng?

- 16 Kut saⁿ-chiap ê só-chāi ū sím-mih lâi pāk-teh?
- 17 Nā láu-tiòh-kun tiòh cháiⁿ-iūⁿ?
- 18 Kun ê khoán-sit sī cháiⁿ-iūⁿ?
- 19 Kut pun kúi-ê lūi?
- 20 Kìo sím-mih?
- 21 Thâu-khak ê kut sī cháiⁿ-iūⁿ?
- 22 Ka-chiah ū kúi-lūn?
- 23 Náu-chek-kun sī sím-mih?
- 24 Thâu-khak cháiⁿ-iūⁿ òe oát-lâi oát-khì?
- 25 Hiáp-kut ū kúi-ki; sī kap sím-mih kut kau-chiap?
- 26 Hiáp-kut ū sím-mih lō-ēng?
- 27 Kut-phūn sī sím-mih?
- 28 Tōa-thúi-kut sī sím-mih khoán?
- 29 Kha ê kut ū kúi-ki; kìo sím-mih miâ?
- 30 Chhiú ê kut ū kúi-ki; kìo sím-mih miâ?

Ki.

Tùi 18 kàu 22.

- 31 Ki sī sím-mih?
- 32 Ki ū sím-mih lō-ēng?
- 33 Ki tak-tùi ê lát cháiⁿ-iūⁿ?

- 34 Ki ū pun kúi-hō ê ?
- 35 Kha, chhiú, chhùi ê ki sī sím-mih hō ê ?
- 36 Sim ê ki sī sím-mih hō ê ?
- 37 Hì ê ki sī cháiⁿ-iūⁿ ?
- 38 Ki cháiⁿ-iūⁿ thang hō i khah-ióng ?
- 39 Phah-thih sai-hū, i ê ki tah-lòh chit-
ūi khah ū-lát ?
- 40 Aì chiàu-kò seng-khu hō i khah ióng-
kīaⁿ tiòh cháiⁿ-iūⁿ ?
- 41 Lâng nā beh óh chòe sím-mih mih khí-
thâu sī cháiⁿ-iūⁿ òe bān ?

Phê.

Tùi 23 kàu 27.

- 42 Seng-khu ê gōa-bīn ū sím-mih pau-teh ?
- 43 Phê ū kúi-têng; i kio sím-mih miâ ?
- 44 Lāi-gōa nng-têng cháiⁿ-iūⁿ bô sio-tâng ?
- 45 Táh-lòh chit-têng chai thiaⁿ ?
- 46 Gōa-hu sī sím-mih hiauh khí-lâi ?
- 47 Ū sím-mih pín-kù thang chai sī án-ni ?
- 48 Lâng beh ūi-hoe tī phê-nih tiòh cháiⁿ-
iūⁿ chiah bōe lak ?
- 49 Gōa-hu ū sím-mih lô-ēng ?

50 Nā liu-phê chiu cháiⁿ-iūⁿ ?

51 Nā khah siông ēng hit só-chāi ê phê cháiⁿ-iūⁿ ?

52 Phê ê sek-tī bô saⁿ-tāng sī cháiⁿ-iūⁿ ?

53 Lāng phak-jit cháiⁿ-iūⁿ khah o ?

Iū-hék, Hān-hék, Lāi-phê, Liān-bāng

Tùi 28 kàu 33.

54 Iū-hék tī sīm-mih só-chāi; ū chhut sīm-mih ?

55 Hān-hék tī tāk-lòh ?

56 Hān-hék ê khoán-sit cháiⁿ-iūⁿ ?

57 Seng-khu nih iok-liòk ū lōa-chōe ê hān-hék ?

58 Seng-khu tī sī lâu-kōaⁿ ?

59 Cháiⁿ-iūⁿ ū sī bōe khòaⁿ-kìⁿ hit-ê kōaⁿ ?

60 Chit-jit lâu-kōaⁿ tāk-khài lōa-chōe ?

61 Lāi-saⁿ síaⁿ-sū tiòh khah-siông sóe ?

62 Jit-sì mí-sì só chhēng ê saⁿ síaⁿ-sū tiòh saⁿ-thòe-ōaⁿ ?

63 Hān-hék nā kô-bat seng-khu cháiⁿ-iūⁿ ?

64 Tāk-jit tiòh sóe seng-khu sī cháiⁿ-iūⁿ ?

65 Lāi-phê tī tāk-lòh ?

66 Lāi-phê kap gōa-phê cháiⁿ-iūⁿ ?

67 Liân-bāng tī tah-lóh ?

68 Liân-bāng sī pau sím-mih ?

M̄ng, chng-kah, chhùi-khí.

34 kàu 38.

69 Seng-khu sím-mih só-chāi bô m̄ng ?

70 M̄ng sím-mih só-chāi tē-it chōe ?

71 Chián thâu-m̄ng siáⁿ-sū bô thiaⁿ ?

72 Chhoah-m̄ng cháiⁿ-iūⁿ ōe thiaⁿ ?

73 Chng-kah tī sím-mih só-chāi ?

74 Chng-kah tui tah-lóh tit-tiòh iúⁿ-chhī ?

75 Siū-siong thng-kak cháiⁿ-iūⁿ ōe koh hoat ?

76 Khang^h-hūn nā phah-pháiⁿ chiu cháiⁿ-iūⁿ ?

77 Chhùi-khí ū kúi-ki ?

78 Pun kúi-hō ?

79 Aū-chan kap chêng-chan ū sím-mih koh-iūⁿ ?

80 Gín-ná chhùi-khí ū kúi-ki, kio sím-mih miâ ?

81 Kàu kúi-hè chiah hoat sit-gê ?

82 Gê-thiu sī sím-mih, iáh síaⁿ-sū tiòh sòe-jī chiàu-kò ?

83 Chhùi-khí thiaⁿ sī cháiⁿ-iūⁿ ?

84 Chhùi-khí tiòh cháiⁿ-iūⁿ chiàu-kò bián-tit chiù ?

Seng-hip-kū chóng-khì-kḡ.

39 kàu 42,

85 Tī chhùi ê lāi-tóe ū nnḡ-tiâu ê kḡ sī sím-mih ?

86 Khì-kḡ ê téng-bīn kio sím-mih ?

87 Lâng chhut-siaⁿ sī cháiⁿ-iūⁿ ?

88 Lâng cháiⁿ-iūⁿ òe hun-piat koáiⁿ kē ê siaⁿ ?

89 Teh chhoán-khùi cháiⁿ-iūⁿ bô siông-siông chhut-siaⁿ ?

90 Hōe-iàm sī sím-mih, ū sím-mih lō-ēng ?

91 Lâng tiòh-ka-chák sī cháiⁿ-iūⁿ ?

92 Chóng-khì-kḡ sī sím-mih khoán-sit ?

93 Kàu tī hì ê lāi-bīn cháiⁿ-iūⁿ ?

94 Khì-phā sím-mih khoán-sit ?

95 Lâng chhui-snḡ ū lōa-chōe ê ?

Hì kap chhoán-khùi.

43 kàu 51

- 96 Hì ū kúi-iáp ?
- 97 Hì ê thé cháiⁿ-iūⁿ phò-phò ?
- 98 Lâng cháiⁿ-iūⁿ chhoán-khùi ?
- 99 Chhoán-khùi ê kín hān cháiⁿ-iūⁿ hun-piat ?
- 100 Khong-khì ê lāi-bīn ū nng-ê khì sī sīm-mih ?
- 101 Chí nng ē khì táh-lòh chit-ê sī lāng só khiàm-ēng ê ?
- 102 Só pūn-chhut ê khì pí só jip-è ū sīm-mih koh-iūⁿ ?
- 103 ~~Thān-ióng~~-khì sī sīm-mih hō ê khì ?
- 104 Hōe-huih ū chham sīm-mih pháiⁿ ê khì ?
- 105 Hōe-huih sīm-mih sek-tī ?
- 106 Hōe-huih tī hì ê lāi-bīn cháiⁿ-iūⁿ kóe i ê khoán-sit ?
- 107 Chhoán-khùi ū sīm-mih lō-ēng ?
- 108 Chōe-chōe lāng chū-chip ê só-chāi khong-khì pìⁿ sīm-mih khoán ?,

- 109 Siáⁿ-sū m̄-thang kah-bát thâu-bīn lâi kbùn ?
- 110 Kbùn-pâng iàu-kín tiòh cháiⁿ-iūⁿ ?
- 111 Khong-khì kiáu thàn-ióng-khì lōa-chōe chiū lāng ōe hūn-khì ?
- 112 Hé teh-tòh ū hoat-chhut sīm-mih khì ?
- 113 Nā tiám-chek hē tī po-lê-kan khàm-bát cháiⁿ-iūⁿ bô lōa-kú ōe hoa-khì ?
- 114 Lāng ū-sī loh kớ-chíⁿ kek-sí sī cháiⁿ-iūⁿ ?
- 115 Tiòh tãi-seng cháiⁿ-iūⁿ chhì-khòaⁿ thang chai sī gūi-hiám á bô ?
- 116 Khí hé-thòaⁿ tiám tī bát-bát ê só chāi cháiⁿ-iūⁿ gūi-hiám ?

Huìh.

52 kàu 58.

- 117 Huìh liú-bêng ū sīm-mih lō-ēng ?
- 118 Huìh ūn-kiâⁿ ê lō sī sīm-mih ?
- 119 Hiuh sī sīm-mih khoán-sit ?
- 120 Huìh-lūn sī sīm-mih ?
- 121 Chit tih-á huìh iok-liók ū kúi-ê lūn ?

- 122 Lâng ê huìh kap súi-koe ê huìh thang
cháiⁿ-iūⁿ hun-piat ?
- 123 Huìh ê lāi-bīn iah ũ sīm-mih pát-mih ?
- 124 Lâng só lim-chiah ê mih pìⁿ chòe sīm-
mih chiah òe chham huìh lū-hêng ?
- 125 Huìh sī cháiⁿ-iūⁿ pìⁿ chòe pháiⁿ ?
- 126 O ê huìh cháiⁿ-iūⁿ pìⁿ âng-sek ?
- 127 Huìh lâu-chhut cháiⁿ-iūⁿ kian-tàng ?

Sim kap mèh.

59 kàu 70.

- 128 Sim ê hêng-thé cháiⁿ-iūⁿ ?
- 129 Sim ũ pun kúi-ê pâng ?
- 130 Sim ê pâng cháiⁿ-iūⁿ saⁿ-thàng ?
- 131 Siōng-hā nng-ê pâng ũ sīm-mih keh-
teh ?
- 132 Chiah-ê mng sī sīm-mih lō-ēng ?
- 133 Seng-khu tak-ê hôe-kng lō-bé kui tī
sīm-mih só-chāi ?
- 134 Nng-tiâu ê chóng-hôe-kng thau tī
sīm-mih só-chāi ?
- 135 Hôe-huìh tui chóng-hôe-kng kàu hī
tiòh keng-kò sīm-mih só-chāi ?

- 136 Huìh tū hēnìh cháíⁿ-iūⁿ ?
- 137 Hì hōe-kng thau kàu tab-lòh ?
- 138 Huìh tui hì nih kiâⁿ kàu tī sim ê sīm-mih só-chāi ?
- 139 Huìh liu-hēng kiâⁿ chit-lìn sī cháíⁿ-iūⁿ ?
- 140 Huìh tài sim ê iū-pēng kàu sim ê chó-pēng tiòh cháíⁿ-iūⁿ kiâⁿ ?
- 141 Tui chó-pēng kàu iū-pēng tiòh cháíⁿ-iūⁿ ?
- 142 Huìh kiâⁿ chit-lìn jip sim kúi-pái, jip hì kúi-pái ?
- 143 Bī-si-kng sī sīm-mih ?
- 144 Siōng-pōng kap hā-pōng lái pí tab-lòh chit-ê ēng khui-lát khah-chōe ?
- 145 Chó-hā-pōng ê ki síaⁿ-sū tiòh khah kàu iū-hā-pōng ê ?
- 146 Sim tín-tāng ê hoat-tō sī cháíⁿ-iūⁿ ?
- 147 Nā àⁿ hī-khang tī heng-chēng ōe thiaⁿ-kìⁿ sīm-mih ?
- 148 Sīm-mih só-chāi ōe bong-meh ?
- 149 Meh sī in-ūi sīm-mih iân-kò ?
- 150 Meh-kó ê kín-bān ū sīm-mih cheng-chha ?

151 Chit-hun ê tióng-kan sim phók iok-liók kúi-pái ?

152 Chit-ní ê tióng-kan phók lōa-chōe-pái ?

Seng-khu ê sio-lō kap khi-p-kng.

71 kàu 80.

153 Seng-khu cháiⁿ-iūⁿ tit-tiōh sio-lō ?

154 Kôaⁿ-thiⁿ kap joah-thiⁿ seng-khu lāi-bin ê sio-lō ū cheng-chha bô ?

155 Kôaⁿ-thiⁿ chhēng-saⁿ khah-chōe sī cháiⁿ-iūⁿ ?

156 Saⁿ pún ū sio-khì oē hō lāng sio á-bōe ?

157 Tē-koàn tōe kún-chúi nā pau-bát, kàu put-chí-kú oē sio, tōe léng-chúi lóng bōe khah sio, che sī cháiⁿ-iūⁿ ?

158 Kôaⁿ-thiⁿ ê sí ài sio tiōh cháiⁿ-iūⁿ ?

159 Chiàu pēng-siōng kām hân-sú-chiam oē khí kàu kúi-hun ?

160 Jiát-pīⁿ chiū cháiⁿ-iūⁿ ?

161 Oah ê mih sim-mih hō ê sng sī sio-lō

- ê mih, sím-mih hō ê sī lēng-khì ê?
- 162 Lāng oáh ê sí cháiⁿ-iūⁿ òe phì-jū chhin
chbiūⁿ hé teh tòh ?
- 163 Sím-mih thang phì-jū chhâ ?
- 164 Bî-si ê huìh-kng í-gōa iáh ũ sím-mih
pát-hō ê bî-si-kng ?
- 165 Bî-si-khip-kng kap bî-si-huìh-kng ũ
sím-mih koh-iūⁿ ?
- 166 Khip-huìh sī cháiⁿ-iūⁿ ?
- 167 Chóng-khip-kng thàu tī sím-mih só-
chāi ?
- 168 Tiông-khip-kng tī tah-lòh ?
- 169 Tiông-khip-kng ũ sím-mih lō-ēng ?
- 170 Tng-á ê lāi-phê sím-mih ~~khóan-sit~~ ?

Só chiáh ê mih.

81 kàu 90.

- 171 Só chiáh ê mih, i lāi-bīn ê chit thang
cháiⁿ-iūⁿ pun chòe saⁿ-ê lūi ?
- 172 Ū tām-khì ê mih sī sím-mih hō ê mih,
iah ũ sím-mih lō-ēng ?
- 173 Tah-lòh nng-hō ê mih sng sī ũ thàn ê?
- 174 Chiuⁿ ê chit siau-hòa ê sí cháiⁿ-iūⁿ
niàn-hòa ?

- 175 Iú ê lūi ū sím-mih tōa lō-ēng ?
- 176 Ū thô-chit ê mih sī sím-mih mih ?
- 177 Chiáh chit-hō ê mih khah siông sī
cháiⁿ-iūⁿ chiáh ?
- 178 Ū thô-chit ê mih táh-lòh chit-hō ū
lēng-gōa ēng ?
- 179 Siáⁿ-sū m̄-thang choan-choan chiáh
chit-hāng ê mih nā-tiāⁿ ?
- 180 Ti-bah khah háh kōaⁿ-thiⁿ ê lō-ēng sī
cháiⁿ-iūⁿ ?
- 181 Ti-bah ū sím-mih tiòh tī-hông ?
- 182 Siat-sú ti-bah ū hit-hō ê thāng tī-teh
tiòh cháiⁿ-iūⁿ chiū oe bián-tit siū i
ê chai-hāi ?
- 183 Leng cháiⁿ-iūⁿ háh tī seng-khu ê lō-
ēng ?
- 184 Iáh ū sím-mih pát-mih háh i ê lō-
ēng ?
- 185 Ké-chí sím-mih hō ê m̄-thang chiáh ?
- 186 Lāng nng-saⁿ-jit bô chiáh cháiⁿ-iūⁿ oe
oah ?
- 187 Lāng gō-sí thang phì-jū chhin-chhiūⁿ
bé cháiⁿ-iūⁿ hoa-khì ?

- 188 Teh chòe-kang tiòh-bôa siáⁿ-sū tiòh
chiáh khah-chòe ?
- 189 Lâng tak-jit só chiáh sī beh pó sīm-
mih ?
- 190 Gín-ná kan-ta chiáh kàu-giáh thang
pó só siau-chhut ê, siáⁿ-sū bô kàu-
giáh ?
- 191 Iok-liók lâi kóng chit-lâng tak-nî só
lim-chiáh sī lōa-chòe ?
- 192 Tak-nî siu-jip íóng-khì ũ lōa-chòe ?
- 193 Tak-nî siu-jip hiah-chòe mih, seng-
khu cháiⁿ-iūⁿ bōe khah tâng ?

Siau-hòa.

91 kàu 94.

- 194 Lâng só lim-chiáh ê mih tiòh tãi-
seng cháiⁿ-iūⁿ chiah òe iúⁿ-chhi
seng-khu ?
- 195 Siáⁿ-sū tiòh pō ?
- 196 Nōa tùi tah-lòh lâi ?
- 197 Nōa-hút tī tah-lòh ?
- 198 Siⁿ un-ài sī cháiⁿ-iūⁿ ?
- 199 Nōa chham chiuⁿ ê chit, hit-ê chiuⁿ

cháiⁿ-iūⁿ piàn-hòa ?

200 Án-ni chiáh-png siáⁿ-sū tiòh pō ?

201 Mih thun lòh-khì tī ũi tit-tiòh sím-mih ?

202 Siau-liáu pìⁿ chòe cháiⁿ-iūⁿ ?

203 Hiuⁿ-būn tī tah-lòh, iáh sī sím-mih lō-ēng ?

204 Mih chhut ũi chiū jip sím-mih só-chāi ?

205 Tī sió-tngⁿ nih ũ chham sím-mih ?

206 I ê lō-ēng sī sím-mih ?

207 Aū-lāi hit-ê phú-sek ê thng pìⁿ chòe sím-mih ?

208 Sió-tngⁿ iok-liók lōa-tngⁿ ?

209 Eng hàm-kiaⁿ khòaⁿ i ê lāi-hu sī cháiⁿ-iūⁿ ?

210 Tāk-chhì ê lāi-bīn ũ sím-mih ?

211 Lóng-chiap cháiⁿ-iūⁿ òe chham huìh ?

212 Lâng só lim-chiáh ê mih ũ ê khah tāseng chham huìh sī cháiⁿ-iūⁿ ?

213 Lâng só lim-chiáh ê mih tui chhùi kàu sió-tngⁿ cháiⁿ-iūⁿ piàn-hòa, iáh cháiⁿ-iūⁿ lō-bé chham huìh tui thau

kàu bé thang lóng-chóng kóng-bêng?

Lim-chiáh ê hoat-tō kap siong-hāi

seng-khu ê mih.

95 kàu 97.

214 Nā chiáh siuⁿ-kín ū sím-mih siong-hāi?

215 Chòe-kang kap êng-êng chē cháiⁿ-iūⁿ bô sio-tâng ê khiàm-kheh?

216 Kôaⁿ-thiⁿ kap joáh-thiⁿ só chiáh ê tiòh cháiⁿ-iūⁿ hun-piat?

217 Siáⁿ-sū m̄-thang chiáp-chiáp chiáh?

218 Eⁿ-á chiáh leng tiòh thèng-hāu lōa-kú chiah koh chiah?

219 Chiáh-pá mih-sái tiòh hioh-khùn?

220 Cháiⁿ-iūⁿ thang bián-tit sim-khì thiaⁿ ê pīⁿ?

221 Lâng chiáh sím-mih mih ōe siong-hāi seng-khu ê?

222 Hit hō mih bô hah chhùi, siáⁿ-sū lāng ài chiah?

223 Chiáh chit hō cháiⁿ-iūⁿ gāi-tiòh lāng?

Náu-pō.

98 kàu 107

- 224 Náu-pō cháiⁿ-iūⁿ pun ?
 225 Náu-chhé sī koán sím-mih tãi-chì ?
 226 Ū kúi têng ê mò·h lái pau ?
 227 Náu-chhé cháiⁿ-iūⁿ-pun ?
 228 Tōa-náu sím-mih khoán-sit ?
 229 Sió-náu sī cháiⁿ-iūⁿ ?
 230 Náu ū nng hō sī sím-mih chit ?
 231 Náu nā phah-pháiⁿ lāng ōe cháiⁿ-iūⁿ ?
 232 Náu tiòh cháiⁿ-iūⁿ chái-pôe ?
 233 Sòe-hàn siáⁿ-sū tiòh khui-khiàu ?
 234 Náu tiòh cháiⁿ-iūⁿ chiàu-kò ?
 235 Khùn sī cháiⁿ-iūⁿ iàu-kín ?
 236 Lāng iok-liòk tiòh khùn lōa-kú ?

Náu-chek-kun kap náu-kun.

- 237 Náu-chek-kun tī tãh-lòh ?
 238 Náu-chek-kun kap náu ū sím-mih
 koh-iūⁿ ?
 239 Náu-kun sī cháiⁿ-iūⁿ ?
 240 Náu-kun ū nng hō ê lô-ēng sī sím-
 mih ?

國立中央圖書館台灣分館

3 1111 004670392

073
19

98 káu 107

- 234 Náu-pò chài"iū" pua ?
- 235 Náu-chhè si kòan sìn-mih tsi-chi ?
- 236 Ū kúi têng ô môp lāi pua ?
- 237 Náu-chhè chài"iū"-pua ?
- 238 Tōa-náu sìn-mih khòan-sit ?
- 239 Siò-náu si chài"iū" ?
- 240 Náu ū nng hō si sìn-mih chit ?
- 241 Náu nā pua-chài"iū" lāng-ō chài"iū" ?
- 242 Náu tōh chài"iū" chài-pōe ?
- 243 ōe-nā siē" sū tōh khui-khian ?
- 244 Náu tōh chài"iū" chài-kó ?
- 245 Khui si chài"iū" iāu-kin ?
- 246 Lāng iok-tok tōh khian lō-ko
- Náu-chek kua kap náu-kua
- 237 Náu-chek-kua tī tsh-lōh ?
- 238 Náu-chek-kua kap náu ū sìn-mih
- koh-iū" ?
- 239 Náu-kua si chài"iū" ?
- 240 Náu-kua ū nng hō ô lō-gng si sìn
- mih ?